

MINISTERUL EDUCAȚIEI ȘI CERCETĂRII AL REPUBLICII MOLDOVA
UNIVERSITATEA DE STAT „ALECU RUSSO” DIN BĂLȚI
FACULTATEA DE LITERE
CATEDRA DE LIMBĂ ROMÂNĂ ȘI FILOLOGIE ROMANICĂ

FIȘELE UNITĂȚILOR DE CURS

CICLUL II - STUDII SUPERIOARE DE MASTER

Nivelul calificării	Nivelul 7 ISCED
Domeniul general de studiu	011 Științe ale educației
Tipul de program	Master de profesionalizare
Denumirea programului de master	<i>Didactica limbii române în școala alolingvă</i>
Numărul total de credite de studiu	120 ECTS
Titlul obținut la finele studiilor	Master în Științe ale educației
Baza admiterii	Diploma de studii superioare de licență sau un act echivalent de studii
Limba de instruire	Română
Forma de organizare a învățământului	Învățământ cu frecvență

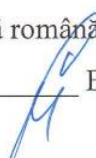
BĂLȚI, 2021

Discutat și aprobat la ședința Catedrei de limbă română și filologie romanică

Procesul-verbal nr. 1 din 16 septembrie 2021

Șefa Catedrei de limbă română și filologie romanică,

conf. univ., dr. _____ Elena LACUSTA

Discutat și aprobat la ședința Consiliului Facultății de Litere

Procesul-verbal nr. 2 din 21 septembrie 2021

Decanul Facultății de Litere,

conf. univ., dr. _____ Lilia TRINCA

SUMAR

ABORDAREA PRIN COMPETENȚE A DISCIPLINELOR FILOLOGICE	4
CIVILIZAȚIA NAȚIONALĂ ȘI CONTEXT EUROPEAN	6
GRAMATICA FUNCȚIONALĂ	7
UTILIZAREA SOFTURILOR EDUCAȚIONALE.....	9
ELEMENTE DE FONETICĂ ȘI LEXICOLOGIE LA ORELE DE LIMBĂ ROMÂNĂ	11
PRACTICA PEDAGOGICĂ I. PRODUCEREA MATERIALELOR DIDACTICE.....	12
METODOLOGIA ȘI ETICA CERCETĂRII.....	14
DIDACTICA TEXTULUI LITERAR	16
TEORII LINGVISTICE DIN SECOLUL AL XX-LEA.....	18
PRINCIPII DE ANALIZĂ A TEXTULUI	19
LINGVISTICA TEXTULUI	21
DIDACTICA LIMBII ȘI LITERATURII ROMÂNE ÎN CICLUL PRIMAR.....	22
PRACTICA PEDAGOGICĂ II.....	24
DIDACTICA LIMBII ȘI LITERATURII ROMÂNE ÎN CICLUL GIMNAZIAL	27
TIPOLOGIA LIMBILOR	29
STRATEGII DE EVALUARE ÎN GIMNAZIU	30
STRATEGII DE EVALUARE ÎN LICEU.....	32
PROBLEME DIFICILE DE LIMBĂ.....	34
LECTURA ȘI PRODUCEREA TEXTULUI NON-LITERAR.....	35
DIDACTICA LIMBII ȘI LITERATURII ROMÂNE ÎN CICLUL LICEAL.....	37

ABORDAREA PRIN COMPETENȚE A DISCIPLINELOR FILOLOGICE

Codul cursului în programul de studii: F.01.O.001
Domeniul general de studiu la care se referă cursul: 011. Științe ale educației
Domeniul de formare profesională: 0114. Formarea profesorilor
Denumirea programului de master: <i>Didactica limbii române în școala alolingvă</i>
Facultatea/catedra responsabilă de curs: Facultatea de Litere, Catedra de limba română și filologie romanică
Număr de credite ECTS: 5
Anul și semestrul în care se predă cursul: anul I, semestrul I
Titular de curs: Viorica Popa, conferențiar universitar, doctor în filologie
Descriere succintă a corelării / integrării cursului cu / în programul de studii Cursul <i>Abordarea prin competențe a disciplinelor filologice</i> asigură pregătirea generală în domeniul 011. Științe ale Educației și oferă absolvenților posibilitatea de a se încadra în învățământul atât preuniversitar, cât și universitar în calitate de cadru didactic. Cursul se înscrie în aria disciplinelor obligatorii și vizează formarea competențelor pentru desfășurarea activităților de predare-învățare-evaluare a limbii și literaturii române în învățământul gimnazial și liceal din Republica Moldova.
Competențe prealabile: <ul style="list-style-type: none">- aplicarea principalelor parcursuri didactice în abordarea noțiunilor lingvistice, tipuri de demersuri;- descrierea specificului, etapelor formării noțiunilor gramaticale;- specificarea și clasificarea exercițiului ca metodă de fixare și sistematizare a elementelor de construcție a comunicării;- sintetizarea esenței, funcțiilor și tipurilor metodei analiza gramaticală.- integrarea diferitor modele de proiectare didactică: modelul „învățării directe”; modelul „știu – vreau să știu – am învățat”, modelul „evocare – realizare a sensului – reflecție – extindere”.
Competențe dezvoltate în cadrul cursului <i>Competențe profesionale:</i> <ul style="list-style-type: none">CP1.5. Redefinirea, rescrierea, restructurarea conceptelor, principiilor și teoriilor din domeniile științelor filologice și ale educației;CP2.1. Stabilirea noilor orizonturi strategice și a unor contexte complexe/mai largi în care pot fi aplicate conceptele, teoriile și metodele de bază din domeniile științelor filologice și ale educației;CP3.3. Aplicarea teoriilor noi la elaborarea unor modele de problematizare a fenomenelor lingvistice și literare prezente în curriculumul gimnazial și liceal;CP4.2. Extinderea aparatului conceptual al specializării la rezolvarea unor probleme complexe ale învățământului preuniversitar;CP5.5. Elaborarea și aplicarea adecvată în practica educațională a metodelor și instrumentelor de evaluare clasice și moderne;CP6.4. Utilizarea adecvată a metodelor cantitative și calitative în vederea elaborării proiectelor profesionale. <i>Competențe transversale:</i> <ul style="list-style-type: none">CT1. Prestarea de activități de predare-învățare și evaluare la domeniul de specializare.CT2. Realizarea unor activități didactice și educaționale concepute și desfășurate în echipă.CT3. Punerea în valoare a respectului pentru identitate, limbă, ierarhie culturală.
Finalități de studii realizate la finele cursului: cursul are drept finalitate formarea competențelor profesionale și transversale formulate mai sus. La finalizarea cursului, studenții vor fi capabili: <ul style="list-style-type: none">- să realizeze proiecte didactice/ de cercetare științifică;- să ajusteze curriculum-ul la un context educațional specific;

- să aplice diverse strategii de predare-învățare-evaluare, adaptate la condiții concrete;
- să elaboreze proiecte de activitate profesională din diverse perspective;
- să soluționeze probleme;
- să evalueze propriul demers didactic și să reflecteze asupra succeselor/insucceselor.

Unități de învățare:

Tradițional și modern în didactica limbii.

Procesul de instruire eficientă: obiective – competențe – finalități. Dimensiunile conceptului de competență: competențe-cheie, transversale – unități de competențe;

Modelul conceptual al disciplinei: paradigma comunicativ-funcțională.

Principii ale educației pentru comunicare.

Dezvoltarea competențelor-cheie /transversale la orele de limba și literatura română; literatura universală;

Corelarea competențelor specifice - unităților de competențe – unităților de conținut – activități de învățare – produse curriculare

Utilizarea mijloacelor audio-vizuale. Mijloacele audio-vizuale.

Perspectiva interdisciplinară, transdisciplinară în proiectarea didactică.

Evaluările finale: examenul de capacitate, examenul de BAC – competențe /domenii cognitive evaluate

Strategii de didactice: Dezvoltarea competențelor și atingerea finalităților cursului se va realiza prin aplicarea metodelor clasice și a strategiilor de tip inductiv-deductiv, algoritmic, pe tehnicile de dezvoltare a gândirii critice/creative: dezbaterile, reflexia, discuțiile ghidate ș. a.

Se vor aplica metodologii de instruire pentru: învățare în bază de problemă, studii de caz, învățare colaborativă, învățare în echipă etc., precum și în bază de instrumente de predare-învățare-evaluare online:

- ✓ instrumente de comunicare sincronă (meet, zoom etc.) și asincronă (email);
- ✓ instrumente colaborative (googledocs, table colaborative (<https://miro.com/>));
- ✓ instrumente de stocare și monitorizare a produselor curriculare (classroom, learningApps, Padlett)
- ✓ instrumente pentru crearea prezentărilor (Power Point, Prezi etc.),
- ✓ surse: biblioteci, dicționare, hărți și enciclopedii online (Google Books, Dexonline etc.).

Bibliografie

Obligatorie:

Bocoș, M.-D., *Instruirea interactivă*, Iași, Editura Polirom, 2013.

Cartaleanu T.; Cosovan O.; Zgardan-Crudu A.; Bologan V.; Suff E.; Boz O., *Studiul integrat al limbii și literaturii române*, Chișinău, Editura ARC, 2017.

Cartaleanu T.; Cosovan O., *Ateliere de lectură, scriere, discuție. Portofoliul elevului* (clasele 5,6,7,8,9), Chișinău, Editura Știința, 2014;

Popa, V.; Codreanu A.; Stanțieru S.; Lacusta E., *Limba și literatura română. Scenarii didactice*, Chișinău, Editura Lyceum, 2020.

Suplimentară:

Curriculum Național. Limba și literatura română, clasele a V-a a IX-a, Chișinău, Editura Lyceum, 2020 (V. Popa – în colaborare);

Curriculum Național. Limba și literatura română, clasele a X-a a XII-a, Chișinău, Editura Lyceum, 2020 (V. Popa – în colaborare);

Ghidul de implementare a Curriculumului Național. Limba și literatura română, clasele a V-IX, Chișinău, Editura Lyceum, 2020 (V. Popa – în colaborare);

Ghidul de implementare a Curriculumului Național. Limba și literatura română, clasele a X-XII, Chișinău, Editura Lyceum, 2020 (V. Popa – în colaborare).

CIVILIZAȚIA NAȚIONALĂ ȘI CONTEXT EUROPEAN

Codul cursului în programul de studii: F.01.O.002
Domeniul general de studiu la care se referă cursul: 011. Științe ale educației
Domeniul de formare profesională: 0114. Formarea profesorilor
Denumirea programului de master: <i>Didactica limbii române în școala alolingvă</i>
Facultatea și catedra responsabilă de curs: Facultatea de Litere, Catedra de literatura română și universală
Număr de credite ECTS: 4
Anul și semestrul în care se predă cursul: anul I / semestrul I
Titularul: Maria Abramciuc, conferențiar universitar, doctor în filologie
Descriere succintă a corelării / integrării cursului cu / în programul de studii Cursul <i>Civilizația națională în context european</i> este o disciplină de orientare socio-umanistă. Disciplina asigură continuitatea formării viitorilor filologi, completându-le imaginea integrală a sistemului de învățământ preuniversitar, facilitându-le cunoașterea componentelor acestui proces. Acest <i>Curs</i> se adresează absolvenților Facultății de Litere (și ai altor facultăți umaniste), care doresc să-și lărgescă orizontul intelectual și să-și cultive vocația teoretică prin cunoașterea tendințelor integratoare ale civilizației românești din toate epocile în contextul celei europene. <i>Cursul</i> constituie o componentă indispensabilă în procesul de instruire al studenților-filologi de la ciclul II de studiu, masterat, programul <i>Didactica limbii române în școala alolingvă</i> , completându-le cunoștințele despre fenomenele esențiale din civilizația românească relaționate cu cele din civilizația europeană
Competențe prealabile: Competențe de lectură, analiză, sinteză, scriere, dobândite în conformitate cu Curriculumul liceal la disciplinele <i>Elemente de cultură națională</i> și <i>Construcție culturală europeană/ Civilizația europeană</i> .
Competențe dezvoltate în cadrul cursului <i>Competențe profesionale:</i> CP.1.1. Identificarea și înțelegerea conceptelor, principiilor, teoriilor și metodelor de bază din domeniul civilizației naționale și al celei europene și utilizarea lor adecvată în comunicarea profesională. CP.2.5. Proiectarea și realizarea unor activități cu caracter didactic, utilizând principii și metode consacrate de identificare și analiză a fenomenelor lingvistice și literare. CP.4.1. Extinderea aparatului conceptual al specializării la rezolvarea unor probleme complexe în varii contexte profesionale; CP.6.2. Utilizarea cunoștințelor de bază ale domeniului de specializare în vederea elaborării unor proiecte în stare să explice și să interpreteze variate situații lingvistice și literare în relația lor cu orizontul cultural și științific al epocii actuale. <i>Competențe transversale:</i> CT.1. Aplicarea principiilor, normelor și valorilor eticii profesionale în procesul de colectare, procesare și difuzare a informațiilor; CT.3. Estimarea parcursului individual de formare continuă; realizarea obiectivelor de formare prin activități de informare, documentare, prin participări la proiecte și programe naționale și internaționale de dezvoltare personală și profesională.
Finalități de studii realizate la finele cursului: cursul are drept finalitate formarea competențelor profesionale și transversale formulate mai sus. La finalizarea cursului, studenții vor fi capabili: - să identifice, să descrie și să analizeze conceptele, teoriile cu referință la fenomenele de civilizație; - să explice și să interpreteze conținuturile și formele civilizației naționale în relație cu cele din

<p>civilizația europeană;</p> <ul style="list-style-type: none"> - să utilizeze principiile și modelele de elaborare a textului critic, demonstrând capacități analitice; - să aplice cunoștințele din domeniul civilizației naționale în activități profesionale; - să planifice abordări discursive variate ale fenomenelor de civilizație națională în contextul celei europene.
<p>Unități de învățare: Precizarea conceptelor: național și universal. Românii. Cultură și literatură română. Sincronism. Tematica predilectă a comparatismului românesc. Spiritualitate românească. Atelier intercultural.</p>
<p>Strategii didactice: Prelegerea, brainstormingul, expunerea, dezbateră, conversația euristică, analiza, problematizarea, activități individuale (fișarea, prezentări de lucrări), portofoliul.</p>
<p>Bibliografie <i>Obligatorie:</i> Bazin, G., <i>Clasicism, Baroc, Rococo</i>, trad. Constanța Tănăsescu, București, Editura Meridiane, 1970. Braunstein-Silvestre, Fl., Pépin, J.-Fr., <i>Ghid de cultură generală</i>, trad. Roxana Dobrescu, Editura Orizonturi, București, Editura Lider, 1991. Drâmba, Ov., <i>Istoria culturii și civilizației</i>, vol. 1-10, București, Editura Științifică și Enciclopedică, 1996-1998. Husar, Al., <i>Ideea europeană sau noi și Europa (istorie, cultură, civilizație)</i>, Iași, 1993. Thiesse, A.-M., <i>Crearea identităților naționale în Europa. Secolele XVIII-XX</i>, Iași, Editura Polirom, Colectia „Historia”, 2000. Zamfirescu, D., <i>Cultura română, o mare cultură cu destin universal</i>, București, Editura Roza Vânturilor, 1996. <i>Suplimentară:</i> Dușu, A., <i>Modele, imagini, priveliști (Incursiuni în cultura europeană modernă)</i>, Cluj-Napoca, 1979. Popa, G., <i>Istoria culturilor și a civilizațiilor</i>, Iași, Editura Cugetarea, 1997. Rosetti, A.; Cazacu, B.; Onu, L., <i>Istoria limbii române literare: De la origini până la începutul secolului al XIX-lea</i>, București, Editura Minerva, 1971.</p>

GRAMATICA FUNCȚIONALĂ

Codul cursului în programul de studii: S.01.O.003
Domeniul general de studiu la care se referă cursul: 011. Științe ale educației
Domeniul de formare profesională: 0114. Formarea profesorilor
Denumirea programului de master: <i>Didactica limbii române în școala alolingvă</i>
Facultatea/catedra responsabilă de curs: Facultatea de Litere, Catedra de limba română și filologie romanică
Număr de credite ECTS: 5
Anul și semestrul în care se predă cursul: anul I, semestrul I
Titular de curs: Elena Lacusta, conferențiar universitar, doctor în filologie
Descriere succintă a corelării / integrării cursului cu / în programul de studii <i>Gramatica funcțională</i> se înscrie în tradiția de cercetare structurală, având ca obiect de interpretare limba în perspectiva ei sincronică, dar nu ignoră nici aspectul diacronic în măsura în care acesta explică modul de funcționare a expresiei lingvistice în sincronie. Ca principiu de bază, gramatica funcțională definește expresiile lingvistice drept secvențe purtătoare de

semnificații care se supun re-codificării în configurații experiențelor diverse și ia în considerație dimensiunile semantică, sintactică și pragmatică ale expresiei lingvistice. Scopul cursului este de a oferi o perspectivă integratoare, prin gramatica funcțională, asupra limbajului și a modului în care expresia lingvistică se construiește și funcționează.

Competențe prealabile:

Studiul *Gramaticii funcționale* presupune cunoștințe din morfologie și sintaxă, lingvistică generală, întrucât (a) demersul didactic este structurat dinspre categoriile gramaticale spre categoriile și funcțiile semnificative ale unităților lingvistice din perspectiva categoriilor universale și generale și (b) sub aspect metalingvistic, presupune delimitarea de alte perspective de interpretare a faptelor de limbă. Întrucât operațiile necesare interpretării materialului sunt determinarea, delimitarea și identificarea expresiilor lingvistice, competențele generale de analiză și sintetizare sunt inerente pentru asimilarea cursului

Competențe dezvoltate în cadrul cursului

Competențe profesionale:

CP.1.4. Utilizarea adecvată și argumentarea folosirii conceptelor, principiilor, teoriilor din domeniile științelor filologice;

CP.2.1. Stabilirea noilor orizonturi strategice și a unor contexte complexe/mai largi în care pot fi aplicate conceptele, teoriile și metodele de bază din domeniile științelor filologice;

CP.4.1. Extinderea aparatului conceptual al specializării la rezolvarea unor probleme complexe în varii contexte profesionale;

CP.6.2. Utilizarea cunoștințelor de bază ale domeniului de specializare în vederea elaborării unor proiecte în stare să explice și să interpreteze variate situații lingvistice și literare în relația lor cu orizontul cultural și științific al epocii actuale.

Competențe transversale:

CT.1. Prestarea de activități de predare-învățare și evaluare la domeniul de specializare;

CT.3. Punerea în valoare a respectului pentru identitate, limbă, ierarhie culturală.

Finalități de studii realizate la finele cursului: cursul are drept finalitate formarea competențelor profesionale și transversale formulate mai sus.

La finalizarea cursului, studenții vor fi capabili:

- să dețină noi teorii și moduri de abordare a părților de vorbire, conținutului gramatical și lexical pentru a resistematisa competențele disciplinelor lingvistice de la ciclul I, licență;

- să-și extindă contextele și perspectivele de identificare și descriere/ analiză a unităților de limbă;

- să-și formeze o perspectivă de ansamblu asupra modului în care limba funcționează și a înțelegerii modului în care categoriile universale se realizează în limbi concrete, inclusiv în limba română, dar și rusă, ucraineană (pentru evitarea interferențelor și stimularea transferului lingvistic);

- să reinterpreteze categoriile gramaticale ca modalități specifice de construire a sensului (în limba română față de limba rusă, ucraineană) și care instituie nucleele pentru categoriile semantico-funcționale;

- să identifice legități și modalități asemănătoare și diferite de relaționare sintagmatică și paradigmatică pentru limba română (față de limba rusă și ucraineană) pentru evitarea interferențelor și realizarea transferului lingvistic.

Unități de învățare:

Limbaj/limbă/vorbire. Categoriile limbii. Semnificatul gramatical și semnificatul lexical. Câmpuri funcțional-semantice. Raportul formă-conținut. Mijloace de exprimare a categoriilor gramaticale. Principiul funcționalității de limbă. Unitățile limbii.

Strategii didactice: Realizarea obiectivelor și conținutului cursului se va efectua prin aplicarea metodelor clasice și a strategiilor de tip inductiv-deductiv, algoritmatizat, pe tehnicile de dezvoltare a gândirii critice/creative: dezbaterile, reflexia, lectura comentată, discuțiile ghidate ș.

a.

Tema pentru fiecare prelegere este anunțată din timp, iar studenții vor face lecturile conform temei indicate, astfel încât să poată participa la activitățile din cadrul prelegerilor; orele practice sunt organizate tradițional – subiecte și bibliografie consultată în prealabil la care se adaugă însărcinări aplicative de sintetizare, deducere, analiză, interpretare, recunoaștere etc.

Bibliografie

Obligatorie:

Coșeriu, E., *Lecții de lingvistică generală*, Editura ARC, Chișinău, 2000.

Coșeriu, E., *Omul și limbajul său*, studii de filozofie a limbajului, teorie a limbii și lingvistică generală, antologie, argumente, note, bibliografie și indici de Dorel Fânaru, Editura Universității „Alexandru Ioan Cuza” din Iași, Iași, 2009.

Coșeriu, E., *Studiul funcțional al vocabularului*, în *Introducere în teoria lingvistică*, ediție îngrijită de Constantin Dominte; antologie propusă de Ion Coja, Constantin Dominte și Emil Ionescu, Editura Universității din București, București, 2003.

Gramatica limbii române (GALR), vol. I, Cuvântul, Editura Academiei Române, București, 2008.

Dârlu, A., *Schițe de gramatică funcțională a limbii române*, Tipografia A.Ș. Moldova, Chișinău, 2002.

Suplimentară:

Jespersen, O., *Философия грамматики*, URSS, Москва, 2007.

Manoliu-Manea, M., *Structuralismul lingvistic*, București, 1973.

Popescu, Iu., *Timp și limbaj*, Institutul European, Iași, 2006.

Бондарко, А. В., *Принципы функциональной грамматики и вопросы аспектологии*, URSS, Москва, 2001.

UTILIZAREA SOFTURILOR EDUCAȚIONALE

Codul cursului în programul de studii: S.01.O.004
Domeniul general de studiu la care se referă cursul: 011. Științe ale educației
Domeniul de formare profesională: 0114. Formarea profesorilor
Denumirea programului de master: <i>Didactica limbii române în școala alolingvă</i>
Facultatea/catedra responsabilă de curs: Facultatea de Litere, Catedra de limba română și filologie romanică
Număr de credite ECTS: 4
Anul și semestrul în care se predă cursul: anul I, semestrul I
Titular de curs: Elena Lacusta, conferențiar universitar, doctor în filologie
Descriere succintă a corelării / integrării cursului cu / în programul de studii Cursul <i>Utilizarea softurilor educaționale</i> asigură pregătirea generală în domeniul general de studiu 011. Științe ale educației și oferă abilități de a lucra cu tehnologiile informaționale, de a opera cu ele, de a le utiliza cât se poate de eficient. Cursul se înscrie în aria disciplinelor obligatorii și vizează formarea competențelor pentru desfășurarea activităților de predare-învățare-evaluare a limbii și literaturii române în învățământul gimnazial și liceal din Republica Moldova în instituțiile cu predare în limba rusă.
Competențe prealabile: - Acest curs necesită cunoștințe elementare din TIC, didactica generală și didactica limbii și literaturii române.

Competențe dezvoltate în cadrul cursului

Competențe profesionale:

CP.1.3. Aplicarea conceptelor, principiilor, teoriilor din domeniile științelor filologice și ale educației în funcție de exigențele curriculumului gimnazial și liceal;

C.P. 2.1. Stabilirea noilor orizonturi strategice și a unor contexte complexe/ mai largi în care pot fi aplicate conceptele, teoriile și metodele de bază din domeniile științelor filologice și ale educației;

CP.3.5. Elaborarea de proiecte profesionale, presupunând efectuarea unor analize și demonstrații pe bază de metode consacrate;

CP.5.2. Utilizarea cunoștințelor de bază ale specializării la proiectarea și evaluarea activităților didactice și educaționale;

CP.6.4. Utilizarea adecvată a metodelor calitative și cantitative în vederea elaborării proiectelor profesionale.

Competențe transversale:

CT.1. Prestarea de activități de predare-învățare și evaluare la domeniul de specializare.

CT.3. Punerea în valoare a respectului pentru identitate, limbă, ierarhie culturală.

Finalitățile de studii realizate la finele cursului: cursul are drept finalitate formarea competențelor profesionale și transversale formulate mai sus.

La finalizarea cursului, studenții vor fi capabili:

- să realizeze proiecte didactice, utilizând TIC;
- să ajusteze curriculum-ul la un context educațional specific;
- să aplice diverse strategii de predare-învățare-evaluare, adaptate la condiții concrete;
- să elaboreze proiecte de activitate profesională din diverse perspective;
- să soluționeze probleme;
- să evalueze propriul demers didactic și să reflecteze asupra succeselor/insucceselor.

TIC și softurile educaționale. Avantaje și limite. Tipologia softurilor educaționale TIC și Curriculumul școlar.

Tendențe și oportunități e-learning. Nevoia de competențe digitale la elevi și profesori

Softuri educaționale / aplicații utilizabile la orele de LLR.

Strategii didactice: Dezvoltarea competențelor și realizarea conținutului cursului se va efectua prin utilizarea metodelor interactive de lucru, aplicând tehnologii informaționale diverse. Tehnicile de dezvoltare a gândirii critice/creative: dezbateră, reflexia, demonstrația, discuțiile ghidate vor însoți prezentările softurilor educaționale.

Bibliografie

Obligatorie:

Bocoș, M.-D., *Instruirea interactivă*, Iași, Editura Polirom, 2013.

Callo, T.; Paniș, A.; Andrițchi, V.; Afanas, A.; Vrabii, V., *Educația centrată pe elev. Ghid metodologic*, Chișinău, Editura Print-Caro SRL, 2010.

Cartaleanu, T.; Cosovan, Ol.; Goraș-Postică, V.; Lîsenco, S.; Sclifos, L., *Formare de competențe prin strategii didactice interactive*, Prodidactica, 2008;

- <http://rlnm.didacticalimbiiromane.ro/platforma-online>;

- <http://video.elearning.ubbcluj.ro>;

- www.learningApps.org;

- www.wordart.com

Suplimentară:

Secieru, M., *Didactica limbii române*, Iași, Editura PIM, 2014.

- www.visme.co etc.

- www.SMART Notebook.

ELEMENTE DE FONETICĂ ȘI LEXICOLOGIE LA ORELE DE LIMBĂ ROMÂNĂ

Codul unității de curs în programul de studii: S.01.O.005
Domeniul general de studiu la care se referă cursul: 011. Științe ale educației
Domeniul de formare profesională: 0114. Formarea profesorilor
Denumirea programului de master: <i>Didactica limbii române în școala alolingvă</i>
Facultatea și catedra responsabilă de curs: Facultatea de Litere, Catedra de limba română și filologie romanică
Număr de credite ECTS: 6 credite
Anul și semestrul în care se predă cursul: anul I , semestrul I
Titularul de curs:
<p>Descriere succintă a corelării / integrării cursului cu / în programul de studii</p> <p>Cursul <i>Elemente de fonetică și lexic la orele de limbă română</i> este o disciplină de specialitate, la care se vor aplica varii tehnici în predarea/ receptarea noțiunilor de fonetică și lexicologie, pentru a le forma studenților deprinderi de însușire a demersului didactic cu referire la conceptele din domeniile date.</p> <p>La elaborarea curriculumului s-a ținut cont de deprinderile, competențele lingvistice acumulate deja la ciclul I – studii superioare de licență. Accentul cade pe evidențierea complexității diferențelor dintre cele două limbi. Printre obiectivele acestui curs se înscrie și acela de a asigura însușirea conștientă a elementelor de fonetică și lexicologie ale limbii române prin sisteme de exerciții atât sub îndrumarea profesorului, cât și în mod individual.</p>
Competențe prealabile: <i>Limba română contemporană I, Introducere în lingvistică, Limba română contemporană II, Didactica limbii și literaturii române</i>
<p>Competențe dezvoltate în cadrul cursului</p> <p><i>Competențe profesionale:</i></p> <p>CP.1.1. Identificarea și înțelegerea conceptelor, principiilor, teoriilor și metodelor de bază din domeniile științelor filologice – fonetică și lexic – și utilizarea lor adecvată în comunicarea profesională;</p> <p>CP.2.2. Utilizarea unor noi strategii în vederea explicării și interpretării fenomenelor lingvistice și literare în contextul evoluțiilor culturale actuale;</p> <p>CP.4.3. Aplicarea aparatului conceptual al specializării la rezolvarea unor probleme specifice ale învățământului preuniversitar;</p> <p>CP.6.5. Elaborarea de proiecte de asigurare a calității activităților educaționale, utilizând principiile actuale de evaluare a calității.</p> <p><i>Competențe transversale:</i></p> <p>CT.1. Executarea responsabilă a sarcinilor profesionale, în condiții de autonomie restrânsă și asistență calificată;</p> <p>CT2. Realizarea unor activități didactice și educaționale concepute și desfășurate în echipă;</p> <p>CT.3. Utilizarea eficientă a resurselor și tehnicilor de învățare, pentru dezvoltarea personală și profesională.</p>
<p>Finalitățile de studii realizate la finele cursului: cursul are drept finalitate formarea competențelor profesionale și transversale formulate mai sus.</p> <p>La finalizarea cursului, studenții vor fi capabili:</p> <ul style="list-style-type: none"> - să interpreteze diferite abordări ale predării elementelor de fonetică și lexic; - să exemplifice diverse relații semantice; - să distingă paradigme și configurații diverse de predare a elementelor de fonetică și lexic; - să selecteze cele mai relevante metode și tehnici de însușire a elementelor de fonetică și lexic; - să argumenteze procedeele de semantizare a unităților lexicale; - să modeleze algoritmul de însușire a elementelor de fonetică și lexic.
Unități de învățare:

<p>Modelul comunicativ-funcțional și rolul elementelor de construcție a comunicării</p> <p>Curriculumul școlar vs. Cadru european comun de referință pentru limbi: elemente de fonetică și lexicul</p> <p>Competențe fonetice și lexicale</p> <p>Elemente de interferență fonetică</p> <p>Elemente de interferență lexicală</p> <p>Minimul lexical pentru elevii școlii alolingve. Criterii de selectare a acestuia.</p> <p>Semnificația și sensul. Rolul acestor distincții în demersul didactic</p> <p>Strategii de lucru cu vocabularul în plan funcțional</p>
<p>Strategii didactice: Prelegerea, conversația, explicația, dezbateră, studiul de caz, problematizarea, simularea de situații, metoda FRISCO, metoda PRES, metoda Cadranelor, algoritmizarea, metoda exercițiului, modelarea figurativă, analiza gramaticală, jocul didactic, metoda RAI, „Banca de cuvinte” etc.</p>
<p>Bibliografie</p> <p><i>Obligatorie:</i></p> <p><i>Cadrul de referință privind vorbitorul cult de limbă română (vorbitori nativi și alolingvi). Studii de analiză și sinteză, Chișinău, 2017.</i></p> <p>Granaci, L.; Guțuțui, T., <i>Metodica predării limbii române în ciclul primar al școlii alolingve</i>, Chișinău, TIPCIM, 1994.</p> <p>Parfene, C., <i>Metodica studierii limbii și literaturii române în școală. Ghid teoretico- aplicativ</i>, Iași, Editura Polirom, 1999.</p> <p><i>Predarea și învățarea limbii prin comunicare. Ghidul profesorului</i>, Chișinău, Editura Cartier, 2003.</p> <p>Secrieru, M., <i>Metodica predării limbii române</i>, Iași, Editura Sedcom Libris, 2006.</p> <p><i>Suplimentară:</i></p> <p>Pamfil, A., <i>Limba și literatura română în gimnaziu. Structuri didactice deschise</i>, Pitești, Editura Paralela 45, 2008.</p> <p>Stanțieru, S.; Bîrsanu, A., <i>Caiet de exerciții la Limba română contemporană (Lexicologia)</i>, Bălți, Tipografia „Print-Caro”, 2014.</p> <p>Толоченко, П., <i>Сопоставительная характеристика языковых явлений (на материале русского и румынского языков)</i>, Кишинев, 1999.</p>

PRACTICA PEDAGOGICĂ I. PRODUCEREA MATERIALELOR DIDACTICE

Codul cursului în programul de studii: P.01.O.006
Domeniul general de studiu la care se referă cursul: 011. Științe ale educației
Domeniul de formare profesională: 0114. Formarea profesorilor
Denumirea programului de master: <i>Didactica limbii române în școala alolingvă</i>
Facultatea/catedra responsabilă de curs: Facultatea de Litere, Catedra de limba română și filologie romanică
Număr de credite ECTS: 6
Anul și semestrul în care se predă cursul: anul I, semestrul I
Titular de curs: Viorica Popa, conferențiar universitar, doctor în filologie
<p>Descriere succintă a corelării / integrării cursului cu / în programul de studii</p> <p>Prin demersul său, <i>Practica pedagogică I. Producerea materialelor didactice</i> se instituie într-un act de inițiere în conceperea și producerea materialelor didactice necesare pentru disciplina școlară <i>Limba și literatura română</i> în instituțiile cu predare în limbile minorităților naționale din învățământul preuniversitar. Programul practicii asigură extinderea și aprofundarea cunoștințelor și capacităților de înțelegere, asociate ciclului I, care creează baza dezvoltării</p>

creativității și gândirii critice prin producerea de materiale didactice; formarea competenței de a concepe un conținut științific într-un material didactic; formării abilităților practice de producere a materialelor didactice. *Practica pedagogică I. Producerea materialelor didactice* pentru specializarea *Didactica limbii române în școala alolingvă* se organizează și se desfășoară în universitatea de Stat „Alec Russo” din Bălți în Catedra de limba română și filologie romanică.

Competențe prealabile:

Practica pedagogică I. Producerea materialelor didactice își întemeiază demersul pe competențele de lectură și interpretare formate și dezvoltate la nivel de licență. Audientul cursului va avea achiziționate competențe asigurate de studierea cursurilor universitare *Limba română contemporană* (I, II, III, IV), *Istoria literaturii române* (I, II, III, IV, V), *Teoria literaturii*, *Didactica limbii și literaturii române*, *Psihologia*, *Pedagogia*, având formate și dezvoltate următoarele competențe:

- definirea și utilizarea conceptelor fundamentale din problematica curriculumului;
- abilități de analiză a conceptelor și teoriei curriculare, alegând strategiile optime de lucru la clasă;
- aplicarea tehnologiilor informaționale în rezolvarea problemelor de informare și administrare a informației de specialitate;
- elaborarea proiectelor pentru variate activități didactice;
- realizarea cercetării independente în problematica curriculumului.

Competențe dezvoltate în cadrul cursului

Competențe profesionale

CP1. Operarea cu concepte și metode științifice în materie de didactică a disciplinelor filologice și utilizarea lor nuanțată în comunicarea profesională la toate treptele învățământului preuniversitar.

CP2. Gestionarea noilor strategii educaționale în context interdisciplinar /intradisciplinar /pluridisciplinar /transdisciplinar la toate treptele învățământului preuniversitar

CP3. Soluționarea problemelor de specialitate prin activități de cercetare și inovare în vederea generării de cunoștințe valorificabile la toate treptele învățământului preuniversitar.

CP4. Aplicarea dexteră a cadrului conceptual al specializării în varii contexte instructiv-educative la toate treptele învățământului preuniversitar.

CP5. Evaluarea rezultatelor activităților de predare-învățare-evaluare și prognozarea evoluțiilor disciplinelor filologice în învățământul preuniversitar.

CP6. Elaborarea unor proiecte educaționale și de cercetare și utilizarea inovativă a metodelor clasice și moderne de procesare a informației din domeniile filologiei și științelor educației.

Competențe transversale:

CT.1. Prestarea de activități de predare-învățare și evaluare la domeniul de specializare.

CT.2. Realizarea unor activități didactice și educaționale concepute și desfășurate în echipă.

CT.3. Punerea în valoare a respectului pentru identitate, limbă, ierarhie culturală.

Finalități de studii realizate la finele cursului: cursul are drept finalitate formarea competențelor profesionale și transversale formulate mai sus.

La finalizarea cursului, studenții vor fi capabili:

- să se familiarizeze cu funcțiile didactice și educative ale materialelor didactice în procesul de predare-învățare-evaluare a limbii și literaturii române în gimnaziu și liceu;
- să-și formeze abilități practice de producere a materialelor didactice;
- să-și dezvolte creativitatea și gândirea critică prin producerea materialelor didactice;
- să se perfecționeze continuu prin dezvoltarea spiritului profesional-cognitiv;
- să evalueze critic auxiliarele didactice din domeniul de specialitate.

Unități de învățare:

Surse bibliografice pentru diversificarea activităților de învățare la orele de *Limba și literatura română* pentru instituțiile cu predare în limbile minorităților naționale.

<p>Material didactic vs material intuitiv. Exigențe de redactare. Elaborarea materialelor. Standardele de competență. Criterii de evaluare a produselor curriculare. Autoevaluarea.</p>
<p>Strategii de didactice: Se vor aplica metodologii de instruire pentru: învățare în bază de problemă, studii de caz, învățare colaborativă, învățare în echipă etc., precum și în bază de instrumente de predare-învățare-evaluare online:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ instrumente de comunicare sincronă (meet, zoom etc.) și asincronă (email); ✓ instrumente pentru crearea prezentărilor (Power Point, Prezi etc.), ✓ surse: biblioteci, dicționare, hărți și enciclopedii online (Google Books, Dexonline etc.).
<p>Bibliografie <i>Obligatorie:</i> Beadle Ph., <i>Cum să predai: strategii didactice</i>, București, Editura Didactică Publishing House, 2020; Bocoș M.-D., <i>Instruirea interactivă</i>, Iași, Editura Polirom, 2013; Cartaleanu, T.; Cosovan, O., <i>Ateliere de lectură, scriere, discuție. Portofoliul elevului (clasele 5,6,7,8,9)</i>, Chișinău, Editura Știința, 2014. Cartaleanu T.; Cosovan O.; Zgardan-Crudu A.; Bologan V.; Suff E.; Boz O., <i>Studiul integrat al limbii și literaturii române</i>, Chișinău, Editura ARC, 2017b. <i>Curriculum Național. Limba și literatura română</i>, clasele a V-a a IX-a, Chișinău, Editura Lyceum, 2020 (V. Popa – în colaborare); <i>Ghidul de implementare a Curriculumului Național. Limba și literatura română</i>, clasele a V-IX, Chișinău, Editura Lyceum, 2020 (V. Popa – în colaborare); Popa, V.; Codreanu A.; Stanțieru S.; Lacusta E., <i>Limba și literatura română. Scenarii didactice</i>, Chișinău, Editura Lyceum, 2020. <i>Suplimentară:</i> <i>Curriculum Național. Limba și literatura română</i>, clasele a X-a a XII-a, Chișinău, Editura Lyceum, 2020 (V. Popa – în colaborare); Cury A., <i>Copii străluciți, elevii fascinanți</i>, București, Editura For You, 2018a. Cury A., <i>Părinți strălucitori, profesori fascinanți</i>, București, Editura For You, 2018b. <i>Ghidul de implementare a Curriculumului Național. Limba și literatura română</i>, clasele a X-XII, Chișinău, Editura Lyceum, 2020 (V. Popa – în colaborare).</p>

METODOLOGIA ȘI ETICA CERCETĂRII

Codul cursului în programul de studii: F.02.O.007
Domeniul general de studiu la care se referă cursul: 011. Științe ale educației
Domeniul de formare profesională: 0114. Formarea profesorilor
Denumirea programului de master: <i>Didactica limbii române în școala alolingvă</i>
Facultatea/catedra responsabilă de curs: Facultatea de Litere, Catedra de limba română și filologie romanică
Număr de credite ECTS: 5
Anul și semestrul în care se predă cursul: anul I, semestrul II
Titular de curs: Gheorghe Popa, profesor universitar, doctor habilitat
Descriere succintă a corelării / integrării cursului cu / în programul de studii Cursul <i>Metodologia și etica cercetării</i> se înscrie în tradiția de cercetare structurală, având ca obiect de bază dezvoltarea culturii științifice a masteranzilor și conștientizarea existenței a diverse aspecte ce presupune o cercetare științifică.

Scopul cursului este de a familiariza masteranzii cu principalele metode utilizate în activitatea investigativă și cu normele de conduită onestă în cercetare.

Competențe prealabile:

- utilizarea tehnologiilor informaționale pentru documentare, exersare și producere de text;
- utilizarea surselor lexicografice, enciclopedice, literare și metaliterare de documentare din domeniul filologiei moderne;
- selectarea și accesarea surselor necesare pentru redactarea textului scris;
- explicarea faptelor de limbă atestate în texte de diferite stiluri funcționale etc.

Competențe dezvoltate în cadrul cursului

Competențe profesionale:

CP.1.4. Utilizarea adecvată și argumentarea folosirii conceptelor, principiilor, teoriilor din domeniile științelor filologice și ale educației în activitatea profesională;

CP.2.1. Stabilirea noilor orizonturi strategice și a unor contexte complexe/mai largi în care pot fi aplicate conceptele, teoriile și metodele de bază din domeniile științelor filologice și ale educației;

CP.3.2. Explicarea și interpretarea metodelor folosite pentru soluționarea unor probleme complexe de instruire și educație;

CP.4.5. Aplicarea cadrului conceptual al specializării la elaborarea de proiecte profesionale specifice învățământului preuniversitar;

CP.5.3. Aplicarea principiilor și metodelor de bază ale specializării pentru conceperea, proiectarea și evaluarea activităților didactice;

CP.6.2. Utilizarea cunoștințelor de bază ale domeniului de specializare în vederea elaborării unor puncte în stare să explice și să interpreteze variate situații lingvistice și literare în relația lor cu orizontul cultural și științific al epocii actuale.

Competențe transversale:

CT1. Prestarea de activități de predare-învățare și evaluare la domeniul de specializare;

CT.2. Realizarea unor activități didactice și educaționale concepute și desfășurate în echipă;

CT3. Punerea în valoare a respectului pentru identitate, limbă, ierarhie culturală.

Finalități de studii realizate la finele cursului: cursul are drept finalitate formarea competențelor profesionale și transversale formulate mai sus.

La finalizarea cursului, studenții vor fi capabili:

- să conștientizeze necesitatea de a-și dezvolta deprinderi pentru o gândire creatoare de sine stătătoare și pentru o completare și îmbogățire sistematică a cunoștințelor, renunțând la atitudinea consumist-pasivă față de știință;
- să-și pună în evidență capacitatea de a iniția și a realiza o lucrare cu semnificație științifică;
- să aplice în cercetare cunoștințele dobândite pe parcursul perioadei de studiu;
- să confirme însușirea unor deprinderi de muncă intelectuală, într-o manieră organizată, desfășurată în conformitate cu rigorile cercetării științifice;
- să abordeze o problemă relevantă pentru progresul cunoașterii;
- să dovedească o gândire științifică prin relevarea ideilor formulate, metodelor utilizate și a coerenței rezultatelor obținute;
- să prezinte puncte personale de reflecție critică asupra temei cercetate.

Unități de învățare:

Metodologia și etica cercetării științifice: obiectul de studiu

Științele limbajului – științe ale culturii

Alegerea și argumentarea temei de cercetare

Elaborarea lucrării

Tipologia lucrărilor științifice

Metode de cercetare a faptelor de limbă

Împrumutul de idei

Susținerea tezei Evaluarea unei teze de cercetare Etica și conduita în cercetare
Strategii de didactice: Dezvoltarea competențelor și atingerea finalităților cursului se va realiza prin aplicarea metodelor clasice și a strategiilor de tip inductiv-deductiv, algoritmicizat, pe tehnicile de dezvoltare a gândirii critice/creative: dezbaterile, reflexia, lectura comentată, discuțiile ghidate ș. a. Se va urmări îmbinarea productivă/optimă a metodelor clasice cu cele moderne.
Bibliografie <i>Obligatorie:</i> Șimandan, M.; Mureșan, C., <i>Etica cercetării științifice</i> , Universitatea „Aurel Vlaicu” din Arad, 2015. Neacșu, I., <i>Metode și tehnici de învățare eficientă</i> , București: Editura Militară, 1990. Niță, Ad., <i>Metodologia și etica cercetării științifice</i> . Eco, Um., <i>Cum se face o teză de licență. Disciplinele umaniste</i> . În românește de George Popescu, Craiova, Editura Pontica, 2000. Popa, Gh., <i>Epistemologia și metodologia lingvisticii</i> , Bălți: Presa universitară, 2013. <i>Suplimentară:</i> Coșeriu, E., <i>Principiile lingvisticii ca știință a culturii</i> , in: <i>Studia Univ. Babeș-Bolyai, Philologia</i> , XXXII, 1992, nr. 1-2. Coșeriu, E.; Fînaru, D.; Irimia, D., <i>Științele limbajului</i> , in: <i>Mic tratat de teorie a limbii și lingvistică generală</i> , Iași, Casa Editorială „Demiurg”, 2016. <i>Ghid pentru scrierea academică</i> , București, Editura ANIMV, 2016.

DIDACTICA TEXTULUI LITERAR

Codul cursului în programul de studii: F.02.O.008
Domeniul general de studiu la care se referă cursul: 011. Științe ale educației
Domeniul de formare profesională: 0114. Formarea profesorilor
Denumirea programului de master: <i>Didactica limbii române în școala alolingvă</i>
Facultatea și catedra responsabilă de curs: Facultatea de Litere, Catedra de literatura română și universală
Număr de credite ECTS: 5
Anul și semestrul în care se predă cursul: anul I / semestrul II
Titularul: Maria ABRAMCIUC, conferențiar universitar, doctor în filologie
Descriere succintă a corelării / integrării cursului cu / în programul de studii Cursul <i>Didactica textului literar</i> este o disciplină de orientare filologico-didactică. Disciplina asigură continuitatea formării profesionale. Acest curs se adresează absolvenților Facultății de Litere, care doresc să-și lărgescă orizontul intelectual.
Competențe prealabile: Unitatea de curs <i>Didactica textului literar</i> își axează demersul pe valorificarea și dezvoltarea competențelor de lectură, scriere, analiză, sinteză, dobândite în conformitate cu Curriculumul liceal, precum și a cursurilor <i>Didactica specialității A, Didactica specialității B, Analiza textului literar B, Elemente de analiză a textului literar B</i> .
Competențe dezvoltate în cadrul cursului <i>Competențe profesionale:</i> CP.1.1. Identificarea și înțelegerea conceptelor, principiilor, teoriilor din domeniul didacticii textului literar în comunicarea profesională; CP.3.2. Explicarea și interpretarea conceptelor, principiilor, teoriilor și metodelor de bază din domeniul didacticii textului literar și utilizarea lor adecvată în comunicarea profesională.

CP.4.3. Aplicarea aparatului conceptual al specializării la analiza și comentarea textului literar;

CP.5.5. Elaborarea și aplicarea adecvată în practica educațională a metodelor și instrumentelor de interpretare a textului literar;

CP.6.3. Utilizarea adecvată a metodelor cantitative și calitative în vederea elaborării proiectelor profesionale.

Competențe transversale:

CT1. Prestarea de activități de predare-învățare și evaluare la domeniul de specializare;

CT3. Punerea în valoare a respectului pentru identitate, limbă, ierarhie culturală.

Finalități de studii realizate la finele cursului: cursul are drept finalitate formarea competențelor profesionale și transversale formulate mai sus.

La finalizarea cursului, studenții vor fi capabili:

- să identifice, să descrie și să analizeze conceptele-cheie, teoriile cu referință la didactica textului literar în școala alolingvă;
- să evoce conținuturile și formele de valorificare a textului literar în școala alolingvă;
- să prezinte principiile și modelele de elaborare a demersului didactic, cu referință la comprehensiunea și interpretarea textului literar;
- să explice aplicarea adecvată în practica didactică a metodelor și instrumentelor de elaborare a lucrărilor de analiză și comentare a textului literar.
- să releve aplicarea cunoștințelor din domeniul didacticii textului literar în activități profesionale.

Unități de învățare:

Concepția didactica a disciplinei. Corelarea competențelor. Strategii didactice de predare-învățare-evaluare. Structura și structura Curriculum-ului.

Strategii didactice: Prelegerea, brainstormingul, expunerea, dezbateră, conversația euristică, analiza, problematizarea, activități individuale (fișarea, prezentări de lucrări), portofoliul.

Cursul finalizează cu evaluarea prestației studentului în cadrul prelegerilor și seminariilor, la realizarea lucrărilor de laborator (inclusiv a portofoliului de lucrări scrise), care constituie 60 % din nota finală, celelalte 40 % acordându-se în baza rezultatelor obținute în cadrul examenului (scris).

Bibliografie

Obligatorie:

Ilie, Em., *Didactica literaturii române*, Iași, Editura Polirom, 2008.

Limba și Literatura Română pentru școala alolingvă, clasele V-IX. Ghid metodologic, Chișinău, Grupul editorial Litera, 2000.

Limba și literatura română în școlile alolingve. Schițe de metodică (volum colectiv), Chișinău, Editura Lumina, 1994.

Limba și literatura română în liceu. Calitate și eficiență în predare și învățare, București, 1993.

Pamfil, A., *Limba și literatura română în gimnaziu. Structuri didactice deschise*, Pitești, Editura Paralela 45, 2008.

Suplimentară:

Soluții didactice la limba și literatura română în școala alolingvă: Ghid pentru profesori, clasele V-IX, grup de autori, Chișinău, Editura Cartier, 2002.

Stoica, A.; Mustață, S., *Evaluarea rezultatelor școlare. Ghid metodologic*, Chișinău, 1997.

Șchiopu, C., *Metodica predării literaturii române*, Chișinău, Editura Știința, 2009.

TEORII LINGVISTICE DIN SECOLUL AL XX-LEA

Codul cursului în programul de studii: S.02.O.009
Domeniul general de studiu la care se referă cursul: 011. Științe ale educației
Domeniul de formare profesională: 0114. Formarea profesorilor
Denumirea programului de master: <i>Didactica limbii române în școala alolingvă</i>
Facultatea/catedra responsabilă de curs: Facultatea de Litere/ Catedra de filologie română și filologie romanică
Număr de credite ECTS: 5
Anul și semestrul în care se predă cursul: anul I, semestrul II
Titular de curs: Lilia Trinca, conferențiar universitar, doctor în filologie
<p>Descriere succintă a corelării / integrării cursului cu / în programul de studii</p> <p>Cursului îi revine sarcina de a-i familiariza exhaustiv pe studenți cu structura, mecanismul de funcționare și legitățile de evoluție a limbii ca sistem semiotic specific de comunicare, condițiile de potrivire contextuală a enunțurilor lingvistice etc., <i>alias</i> direcțiile și tendințele din sec. XX și XXI.</p> <p>Cursul este prevăzut să asigure continuitatea și interdisciplinaritatea cunoștințelor teoretico-practice achiziționate de către studenții ciclului II, masterat, la disciplinele de studii la ciclul licență și anul I de studii la ciclul masterat în domeniul limbilor, oferind o prezentare a celor mai importante achiziții ale lingvisticii contemporane.</p>
<p>Competențe prealabile:</p> <ul style="list-style-type: none"> - noțiuni de lingvistică generală (limbă/vorbire, sincronie/diacronie, scris/oral, funcții ale limbajului), - cunoștințe din istoria lingvisticii, - capacități de analiză a conceptelor teoretice, - delimitarea fenomenelor lingvistice în plan ontologic și gnoseologic; - aplicarea cunoștințelor acumulate în diverse situații ale demersului științific.
<p>Competențe dezvoltate în cadrul cursului</p> <p><i>Competențe profesionale:</i></p> <p>CP.1.1 Identificarea și înțelegerea conceptelor, principiilor, teoriilor și metodelor de bază din domeniile științelor filologice și ale educației și utilizarea lor adecvată în comunicarea profesională;</p> <p>CP.2.2 Utilizarea unor noi strategii în vederea explicării și interpretării fenomenelor lingvistice și literare în contextul evoluțiilor culturale actuale;</p> <p>CP.3.3. Aplicarea teoriilor noi la elaborarea unor modele de problematizare a fenomenelor lingvistice și literare prezente în curriculum gimnazial și liceal;</p> <p>CP.4.2 Extinderea aparatului conceptual al specializării la rezolvarea unor probleme complexe ale învățământului preuniversitar;</p> <p>CP.6.2 Utilizarea cunoștințelor de bază ale domeniului de specializare în vederea elaborării unor proiecte în stare să explice și să interpreteze variate situații lingvistice și literare în relația lor cu orizontul cultural și științific al epocii actuale;</p> <p><i>Competențe transversale:</i></p> <p>CT1. Prestarea de activități de predare-învățare și evaluare la domeniul de specializare;</p> <p>CT2. Realizarea unor activități didactice și educaționale concepute și desfășurate în echipă;</p> <p>CT3. Punerea în valoare a respectului pentru identitate, limbă, ierarhie culturală.</p>
<p>Finalitățile de studii realizate la finele cursului: cursul are drept finalitate formarea competențelor profesionale și transversale formulate mai sus.</p> <p>La finalizarea cursului, studenții vor fi capabili:</p> <ul style="list-style-type: none"> - să identifice conceptele fundamentale din domeniul lingvisticii, filologiei, științelor educației; - să cunoască și să aplice diverse tehnici și registre de comunicare, racordate la un context cultural, social, de vârstă etc.;

- să completeze cunoștințele teoretice în funcție de noile realități ale activității profesionale.
- să dezvolte dexterități de analiză critică a teoriilor și ideilor lingvistice, a faptelor lingvare în genere.

Unitățile de învățare:

Obiectul lingvisticii: limba și limbajul verbal. Limba ca fapt social. Limba ca fapt istoric. Limba ca sistem. Limba ca sistem semiotic. Paradigmele lingvistice. Teorii și modele ale comunicării. Elementele, niveluri, tipuri. comunicarea interculturală.

Distincțiile saussuriene. Orientările structuraliste și cele individualiste.

Orientări și direcții în semantică.

Semiotica. Perspective și nivel de studiu. Funcții și funcționarea semnului. Semioza peirciană și lexicologia. Semnificație, definiție, înțeles. Semioza peirciană și cultura. Studiu al mentalităților.

Pragmatică lingvistică – știință a utilizării semnelor lingvistice și teorie a acțiunii de comunicare. Teoria actelor de vorbire (J.L. Austin, J.R. Searle). Condițiile de reușită. Unitățile comunicaționale: enunțul, discursul, textul. Concepte operaționale: presupoziția, implicatura, subînțelesul. Clase pragmatice de cuvinte: deicticele și modalizatorii. Teorii ale receptării. Conceptul de deixis în pragmatică.

Sociolingvistica. O tipologie sociolingvistică a limbilor. Drepturile lingvistice și situația sociolingvistică.

Sociolingvistică și globalizare. Politica lingvistică și construcția statală.

Psiholingvistica. Dicționarul asociativ al limbii române.

Strategii didactice:

Metode informative: expunerea, explicația, comentariul lingvistic, conversația, dialogul;

Metode formative: exercițiul, analiza, descoperirea, cercetarea individuală.

Bibliografie

Obligatorie:

Frâncu C., *Curențe, școli, direcții și tendințe în lingvistica modernă*, Iași, Casa editorială „Demiurg”, 2016.

Benveniste, E., *Probleme de lingvistică generală*, vol. I-II, București, Editura Teora, 2000.

Borchin, M.-I., *Prelegeri de lingvistică*, Timișoara, Editura Excelsior Art, 2010.

Eco, U., *Limitele interpretării*. Traducere de Ștefania Mincu și Daniela Bucșă, Constanța, Editura Pontica, 1992.

Ionescu-Ruxândoiu, L., *Limba și comunicare. Elemente de pragmatică lingvistică*, București, ALL Educational, 2006.

Suplimentară:

Borchin, M., *Semantica modurilor incertitudinii*, Timișoara, Editura Excelsior Art, 2011.

Dragoș, E., *Introducere în pragmatică*, Cluj-Napoca, Editura Casa Cărții de Știință, 2000.

Parpală, E., *Semiotica. Pragmatica generală*, Craiova, Editura Universitaria, 2007.

Reboul, A., Moeschler, J., *Dicționar enciclopedic de pragmatică*, Cluj, Editura Echinocțiu, 1999.

Neț, M., *Lingvistică generală, semiotică, mentalități. O perspectivă de filozofie a limbajului*, Iași, Institutul European, 2005.

PRINCIPII DE ANALIZĂ A TEXTULUI

Codul cursului în programul de studii: S.02.A.010

Domeniul general de studiu la care se referă cursul: 011. Științe ale educației

Domeniul de formare profesională: 0114. Formarea profesorilor

Denumirea programului de master: *Didactica limbii române în școala alolingvă*

Facultatea/catedra responsabilă de curs: **Facultatea de Litere / Catedra de limba română și filologie romanică**

Număr de credite ECTS: 6

Anul și semestrul în care se predă: anul I, semestrul II

Titular de curs: Lilia Răciulă, conferențiar universitar, doctor în filologie

Descriere succintă a corelării / integrării cursului cu / în programul de studii

Cursul *Principii de analiză a textului* urmărește familiarizarea studenților cu reperele teoretice și metodologice în abordarea textului literar, presupunând varii metode (modele) de analiză și interpretare a textului literar (modele (metode) hermeneutice, semiotice, semiostilistice, lingvosinergetice, psihocritice, ale lingvisticii cognitive etc.)

Competențe prealabile: Studenții trebuie să posede cunoștințe din domeniile: Lingvistică, Limba română contemporană, *Istoria Literaturii, Estetica, Istoria limbii, Deontologia profesiei, Civilizație și cultură românească* etc.

Competențe dezvoltate în cadrul cursului

Competențe profesionale:

CP.1.1. Identificarea și înțelegerea conceptelor, principiilor, teoriilor și metodelor de bază din domeniile științelor filologice și utilizarea lor adecvată în comunicarea profesională;

CP.2.2. Utilizarea unor noi strategii în vederea explicării și interpretării fenomenelor lingvistice în contextul evoluțiilor culturale actuale;

CP.4.3. Aplicarea aparatului conceptual al specializării la rezolvarea unor probleme specifice ale învățământului preuniversitar;

CP.6.4. Utilizarea adecvată a metodelor cantitative și calitative în vederea elaborării proiectelor profesionale.

Competențe transversale:

CT1. Prestarea de activități de predare-învățare și evaluare la domeniul de specializare.

CT2. Realizarea unor activități didactice și educaționale concepute și desfășurate în echipă.

CT3. Punerea în valoare a respectului pentru identitate, limbă, ierarhie culturală.

Finalități de studii realizate la finele cursului: cursul are drept finalitate formarea competențelor profesionale și transversale formulate mai sus.

La finalizarea cursului, studenții vor fi capabili:

- să definească conceptele fundamentale din domeniu;
- să cunoască principiile și perspectivele de analiză/interpretare a textului;
- să aplice varii metode (modele) în analiza și interpretarea textului: modele (metode) hermeneutice, semiotice, lingvosinergetice, psihocritice, ale lingvisticii cognitive etc.;
- să construiască scheme de interpretare a textelor.

Unități de învățare:

Textul și secvența textuală. Tipologia secvențelor. Structurile textului. Texturi pe niveluri. Text și conținut. Semiotica textului.

Strategii didactice:

Prelegerea, explicația, dezbateră, studiul de caz, problematizarea, alternarea metodelor didactice tradiționale cu metodele moderne bazate pe instruirea interactivă: conversația euristică, metoda dezbaterii Phillips-66, sinectica, metoda focus-grup, turul galeriei, e-learning etc.

Cursul are un caracter preponderent practic. Pe parcurs se propun forme intermediare de evaluare: teste, proiecte, referate, portofolii cu analize/interpretări de text. Forma de evaluare finală este examenul care se va realiza în scris (test).

Bibliografie

Obligatorie:

Gherasim, A.; Cara, N., *Teoria textului. Antologie*. CEP USM, Chișinău, 2008.

Manea, D., *Ghid de analiză lingvistică a textului*, Arvin, București, 2002.

Pânzaru, I., *Practici ale interpretării de text*. Iași, 1999.

Pentru o teorie a textului. Antologie "Tel Quel", 1960-1971", București, Univers, 1980.

Eco, Umberto, *Tratat de semiotică generală*. București: Editura Științifică. Și Enciclopedică, 1982,

Suplimentară:

Bahnaru, V., *Mutații de sens: cauze, modalități, efecte*, Chișinău, 1988;

Coșciug, A., *Elemente de lingvistică a discursului*, Bălți, Presa universitară bălțeană, 2005;
 Cornea, P., *Introducere în teoria lecturii*, Iași, Polirom, 1988;
 Tămâianu, E., *Fundamentele tipologiei textuale. O abordare în lumina lingvisticii integrale*, Cluj-Napoca, CLUSIUM, 2001.
 Toplean, A., *Interpretarea datelor calitative: metode de analiza a comunicării, textului și interacțiunii*, Iași, Polirom, 2004.

LINGVISTICA TEXTULUI

Codul cursului în programul de studii: S.02.A.011
Domeniul general de studiu la care se referă cursul: 011. Științe ale educației
Domeniul de formare profesională: 0114. Formarea profesorilor
Denumirea programului de master: <i>Didactica limbii române în școala alolingvă</i>
Facultatea/catedra responsabilă de curs: Facultatea de Litere / Catedra de limba română și filologie romanică
Număr de credite ECTS: 6
Anul și semestrul în care se predă: anul I, semestrul II
Titular de curs: Lilia Răciulă, conferențiar universitar, doctor în filologie
Descriere succintă a corelării / integrării cursului cu / în programul de studii Cursul <i>Lingvistica textului</i> se adresează studenților anului I, Ciclul II Master și face parte din ansamblul disciplinelor de profesionalizare la specialitatea <i>Didactica limbii române în școala alolingvă</i> , presupunând un sistem de corelații între științele limbii și cele ale literaturii. Cursul urmărește familiarizarea cursanților cu problematica, conceptele și categoriile fundamentale ale lingvisticii textului și raportul acestuia cu celelalte științe ale limbajului, interesate de aspectele textualității.
Competențe prealabile: Studenții trebuie să posede cunoștințe din domeniile: Lingvistică, Limba română contemporană, <i>Istoria Literaturii, Estetica, Istoria limbii, Deontologia profesiei, Civilizație și cultură românească</i> etc.
Competențe dezvoltate în cadrul cursului <i>Competențe profesionale:</i> CP.1.1. Identificarea și înțelegerea conceptelor, principiilor, teoriilor și metodelor de bază din domeniile științelor filologice și ale educației și utilizarea lor adecvată în comunicarea profesional; CP.2.2. Utilizarea unor noi strategii în vederea explicării și interpretării fenomenelor lingvistice și literare în contextul evoluțiilor culturale actuale; CP.4.3. Aplicarea aparatului conceptual al specializării la rezolvarea unor probleme specifice ale învățământului preuniversitar; CP.6.4. Utilizarea adecvată a metodelor cantitative și calitative în vederea elaborării proiectelor profesionale. <i>Competențe profesionale:</i> CT1. Prestarea de activități de predare-învățare și evaluare la domeniul de specializare. CT2. Realizarea unor activități didactice și educaționale concepute și desfășurate în echipă. CT3. Punerea în valoare a respectului pentru identitate, limbă, ierarhie culturală.
Finalități de studii realizate la finele cursului: <ul style="list-style-type: none"> • să definească conceptul-pivot în științele limbii și în cercetarea literaturii - textul; • să cunoască principiile de analiză a textului; • să analizeze textul din perspectiva nivelelor limbii: gramatical, semantic etc., aplicând instrumentarul lingvisticii textului; • să aplice varii metode (modele) în analiza și interpretarea textului – modele (metode)

hermeneutice, semiotice, lingvosinergetice, psihocritice, ale lingvisticii cognitive etc.;
• să construiască scheme de interpretare a textelor.
Unități de învățare: Lingvistica textului: perspectiva structurării pe niveluri. Textul și secvența textuală. Tipologia secvențelor. Coerența textului. Structurile textului. Coeziunea textului. Timpul în text. Persoana în text. Modalitatea textului. Textul pe niveluri: nivelul fonetic (unitățile segmentale și suprasegmentale). Text și context. Semiotica textului.
Strategii didactice: Prelegerea, explicația, dezbateră, studiul de caz, problematizarea, alternarea metodelor didactice tradiționale cu metodele moderne bazate pe instruirea interactivă: conversația euristică, metoda dezbaterii Phillips-66, sinectica, metoda focus-grup, turul galeriei, e-learning (instrument de analiză textometrică; CoroLA Corpus computațional de referință pentru limba română contemporană etc.)
Bibliografie <i>Obligatorie:</i> Adam J.-M., 2008, <i>Lingvistică textuală</i> , Institutul European, Iași; Coșeriu, E., 2013, <i>Lingvistica textului. O introducere în hermeneutica sensului</i> , Editura Universității Alexandru Ioan Cuza din Iași, Iași; Irimia, D., 2017, <i>Studii de stilistică și poetică</i> , Editura Universității Alexandru Ioan Cuza din Iași, Iași; Dan, S.-M., 2004, <i>Elemente de gramatică a textului: teorie și analiză</i> , Editura Universității „Lucian Blaga” din Sibiu, Sibiu. <i>Suplimentară:</i> Bahnaru V., 1988, <i>Mutații de sens: cauze, modalități, efecte</i> , Chișinău; Hébert Louis, <i>La sémantique interprétative // Signo</i> . Site Internet de theoriea semiotiques, http://www.signosemio.com/rastier/semantique-interpretative.asp ; Rastier F., 1974, <i>Essais de sémiotique discursive</i> , Paris, Mame, Réédition pdf. : http://www.revue-texto.net <i>Idem</i> , 1989, <i>Sens et textualité</i> , Paris, Hachette, (traduction anglaise : Meaning and Textuality, Toronto University Press, 1997). Réédition française en format pdf. : http://www.revue-texto.net

DIDACTICA LIMBII ȘI LITERATURII ROMÂNE ÎN CICLUL PRIMAR

Codul cursului în programul de studii: S.02.O.012
Domeniul general de studiu la care se referă cursul: 011. Științe ale educației
Domeniul de formare profesională: 0114. Formarea profesorilor
Denumirea programului de master: <i>Didactica limbii române în școala alolingvă</i>
Facultatea/catedra responsabilă de curs: Facultatea de Litere, Catedra de limba română și filologie romanică
Număr de credite ECTS: 5
Anul și semestrul în care se predă cursul: anul I, semestrul II
Titular de curs: Viorica Popa, conferențiar universitar, doctor în filologie
Descriere succintă a corelării / integrării cursului cu / în programul de studii Curriculum la <i>Didactica limbii și literaturii române în ciclul primar</i> a fost elaborat, avându-se în vedere atât specificul filierei vocaționale, profilul pedagogic, cât și reorientarea studiului limbii și literaturii române ca limbă nematernă. Curriculum pune accent pe latura formativă a învățării, pregătind viitorul profesor în ideea

abordării actului didactic dintr-o perspectivă modernă ce urmărește nuanțarea și deschiderea ariei conceptuale a didacticii specifice; o perspectivă orientată spre toate componentele actului didactic (învățător, elev, cunoștințe, priceperi, deprinderi) și spre toate disciplinele de referință (limba și literatura română, științele educației, psihologia educațională).

Stabilirea competențelor generale și specifice, a valorilor și atitudinilor s-a făcut pornind de la finalitățile nivelului de învățământ și obiectivele ciclurilor curriculare.

Conținuturile sunt corelate cu setul de competențe specifice și permit abordarea creativă.

Competențe prealabile:

- înțelegerea structurilor și competențelor sistemului educațional din Republica Moldova;
- cunoașterea normei limbii literare și aplicarea ei în comunicarea scrisă și orală;
- redactarea de proiecte didactice conform modelului „învățării directe”; modelului „știu – vreau să știu – am învățat”; modelului „evocare – realizare a sensului – reflecție – extindere”.
- generalizarea problemelor puse în discuție de Ministerul Educației și Cercetării.

Competențe dezvoltate în cadrul cursului

Competențe profesionale:

CP.1.2. Utilizarea conceptelor, principiilor, teoriilor din domeniile științelor filologice și ale educației în funcție de schimbările din câmpul învățământului preuniversitar;

CP.2.1. Stabilirea noilor orizonturi strategice și a unor contexte complexe/mai largi în care pot fi aplicate conceptele, teoriile și metodele de bază din domeniile științelor filologice și ale educației;

CP.4.5. Aplicarea cadrului conceptual al specializării la elaborarea de proiecte profesionale specifice învățământului preuniversitar.

Competențe transversale:

CT1. Prestarea de activități de predare-învățare și evaluare la domeniul de specializare.

CT3. Punerea în valoare a respectului pentru identitate, limbă, ierarhie culturală.

Finalități de studii realizate la finele cursului: cursul are drept finalitate formarea competențelor profesionale și transversale formulate mai sus.

La finalizarea cursului, studenții vor fi capabili:

- să racordeze cunoștințele de didactica limbii și literaturii române și a ethosului pedagogic cu exigențele reformei curriculare;
- să utilizeze corect și adecvat cunoștințele de limba și literatura română și de didactică aplicată în scopul dezvoltării capacității de receptare a mesajului oral și al dezvoltării capacității de exprimare orală;
- să elaboreze proiecte de asigurare a calității activităților educaționale, utilizând principiile actuale de evaluare a calității;
- să aplice noi teorii la elaborarea unor modele de problematizare a fenomenelor lingvistice și literare prezente în curriculumul gimnazial și liceal;
- să stimuleze comportamentul comunicațional în clasă și capacitățile intelectuale, creative ale elevilor.

Unități de învățare:

Abordări moderne în didactica limbilor. Reorientări. Delimitarea nivelurilor de competență lingvistică a limbii române ca limbă nematernă/străină în conformitate cu Cadrul European Comun de Referință pentru Limbi (predare-învățare-evaluare);

Metode, procedee de predare a limbii române ca limbă nematernă (metoda traducerii gramaticale, metoda directă, metoda lecturii, metoda audio-linguală);

Însușirea limbii române în baza deprinderilor integratoare: Audierea – tip al activității verbale.

Factorii care influențează calitatea audierii. Probleme lingvistice ale audierii limbii române;

Cititul – tip de activitate verbală. Calitățile citirii și unele modalități de formare a lor. Vorbirea – tip al activității verbale: vorbirea-monolog. Vorbirea-dialog. Însușirea scrisului. Exerciții pentru însușirea exprimării scrise;

<p>Activitățile de comunicare lingvistică. Audierea și comprehensiunea vorbirii orale: Producerea orală; Teme de comunicare. Dialogurile. Strategii de producere și receptare; Producerea scrisă. Scrierea creativă/argumentativă. Atelierele de scriere.</p> <p>Competența gramaticală. Corectitudinea gramaticală. Predarea gramaticii din perspectivă funcțională;</p> <p>Evaluarea cunoștințelor la orele de limba și literatura română. Evaluarea criterială prin descriptorii în clasele I-IV.</p>
<p>Strategii didactice: Dezvoltarea competențelor și atingerea finalităților cursului se va realiza prin aplicarea metodelor clasice și a strategiilor de tip inductiv-deductiv, algoritmicizat, pe tehnicile de dezvoltare a gândirii critice/creative: dezbaterile, reflexia, lectura comentată, discuțiile ghidate ș. a.</p> <p>Se vor aplica metodologii de instruire pentru: învățare în bază de problemă, studii de caz, învățare colaborativă, învățare în echipă etc., precum și în bază de instrumente de predare-învățare-evaluare online:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ instrumente de comunicare sincronă (meet, zoom etc.) și asincronă (email); ✓ instrumente pentru crearea prezentărilor (Power Point, Prezi etc.), ✓ surse: biblioteci, dicționare, hărți și enciclopedii online (Google Books, Dexonline etc.).
<p>Bibliografie</p> <p><i>Obligatorie:</i></p> <p>Cartaleanu, T.; Cosovan, O., <i>Ateliere de lectură, scriere, discuție. Portofoliul elevului (clasele 5,6,7,8,9)</i>, Chișinău, Editura Știința, 2014.</p> <p>Cartaleanu, T.; Cosovan, Ol.; Goraș-Postică, V.; Lîsenco, S.; Sclifos, L., <i>Formare de competențe prin strategii didactice interactive</i>, Prodidactica, 2008;</p> <p>Pânișoară, I.-Ov., <i>Ghidul profesorului</i>, Iași, Editura Polirom, 2017;</p> <p>Popa, V., Codreanu A., Stanțieru S., Lacusta E., <i>Limba și literatura română. Scenarii didactice</i>, Chișinău, Editura Lyceum, 2020.</p> <p><i>Suplimentară:</i></p> <p>Walker T., <i>Să predăm ca în Finlanda. 33 de strategii simple pentru lecții pline de bună-dispoziție</i>, București, Editura Trei, 2018.</p>

PRACTICA PEDAGOGICĂ II

Codul unității de curs în programul de studii: P.02.O.013
Domeniul general de studiu la care se referă cursul: 011. Științe ale educației
Domeniul de formare profesională: 0114. Formarea profesorilor
Denumirea programului de master: <i>Didactica limbii române în școala alolingvă</i>
Facultatea și catedra responsabilă de curs: Facultatea de Litere / Catedra de limba română și filologie romanică
Număr de credite ECTS: 4 credite
Anul și semestrul în care se predă cursul: anul I, semestrul II
Titular: Viorica Popa, conferențiar universitar, doctor în filologie;

Descriere succintă a corelării / integrării cursului cu / în programul de studii

Practica pedagogică II se organizează și se desfășoară, conform *Regulamentului de organizare și desfășurare a practicii ...*, după cum urmează:

a) studenții implicați în procesul de instruire, cu experiență practică dovedită, realizează practica în instituții în care își desfășoară activitatea;

b) studenții ce nu sunt implicați într-un proces de instruire didactic desfășoară practica:

- la Universitatea de Stat „Alec Russo” din Bălți, la anul I, unitatea de curs *Cultura comunicării, Curs practic de limba română, Limba română (pentru alolingvi)*;

- la oricare alte instituții ce organizează și desfășoară activități curriculare și extracurriculare (ONG-uri, Palate de Cultură, Centre de consiliere), desfășurând activități de tipul: șezători, lansări de carte, medalioane literare, serate tematice etc.

Programul practicii asigură extinderea și aprofundarea cunoștințelor și abilităților, dezvoltă creativitatea și gândirea critică.

Competențe prealabile:

Practica pedagogică II își întemeiază demersul pe competențele de lectură și interpretare formate și dezvoltate la nivel de master. Audientul cursului va avea achiziționate competențe asigurate de studierea cursurilor universitare *Abordarea prin competențe a disciplinelor filologice, Lectura și scrierea în învățământul preuniversitar, Didactica textului literar* având formate și dezvoltate următoarele competențe:

- abilități de analiză a conceptelor și teoriei curriculare, alegând strategiile optime de lucru la clasă;

- aplicarea tehnologiilor informaționale în rezolvarea problemelor de informare și administrare a informației de specialitate;

- elaborarea proiectelor pentru variate activități didactice;

- realizarea cercetării independente în problematica curriculumului.

Competențe dezvoltate în cadrul cursului

Competențe profesionale

CP1. Operarea cu concepte și metode științifice în materie de didactică a disciplinelor filologice și utilizarea lor nuanțată în comunicarea profesională la toate treptele învățământului preuniversitar.

CP2. Gestionarea noilor strategii educaționale în context interdisciplinar /intradisciplinar /pluridisciplinar /transdisciplinar la toate treptele învățământului preuniversitar

CP3. Soluționarea problemelor de specialitate prin activități de cercetare și inovare în vederea generării de cunoștințe valorificabile la toate treptele învățământului preuniversitar.

CP4. Aplicarea dexteră a cadrului conceptual al specializării în varii contexte instructiv-educative la toate treptele învățământului preuniversitar.

CP5. Evaluarea rezultatelor activităților de predare-învățare-evaluare și prognozarea evoluțiilor disciplinelor filologice în învățământul preuniversitar.

CP6. Elaborarea unor proiecte educaționale și de cercetare și utilizarea inovativă a metodelor clasice și moderne de procesare a informației din domeniile filologiei și științelor educației.

Competențe transversale:

CT1. Prestarea de activități de predare-învățare și evaluare la domeniul de specializare.

CT2. Realizarea unor activități didactice și educaționale concepute și desfășurate în echipă.

CT3. Punerea în valoare a respectului pentru identitate, limbă, ierarhie culturală.

Finalitățile de studii realizate la finele cursului: cursul are drept finalitate formarea competențelor profesionale și transversale formulate mai sus.

La finalizarea cursului, studenții vor fi capabili:

- să elaboreze proiecte didactice și/sau de cercetare;
- să execute unele sarcini profesionale complexe, în condiții de autonomie și de independență profesională;
- să creeze condiții favorabile pentru desfășurarea eficientă a procesului de predare-învățare-evaluare;
- să redacteze portofoliul practicii pedagogice.

Unități de învățare:

Familiarizarea cu procesul de instruire și proiectarea de lungă durată la disciplina *Limba și literatura română* pentru instituțiile cu predare în limbile minorităților naționale.

Redactarea proiectelor didactice. Abordarea structurii proiectului didactic.

Elaborarea materialelor.

Criterii de evaluare a orelor organizate, proiectelor didactice redactate: observații și sugestii.

Strategii didactice:

Se vor aplica metodologii de instruire pentru: învățare în bază de problemă, studii de caz, învățare colaborativă, învățare în echipă etc., precum și în bază de instrumente de predare-învățare-evaluare online:

- instrumente de comunicare sincronă (meet, zoom etc.) și asincronă (email);
- instrumente pentru crearea prezentărilor (Power Point, Prezi etc.),
- surse: biblioteci, dicționare, hărți și enciclopedii online (Google Books, Dexonline etc.).

Bibliografie

Obligatorie:

Beadle Ph., *Cum să predai: strategii didactice*, București, Editura Didactică Publishing House, 2020;

Cartaleanu, T.; Cosovan, O., *Ateliere de lectură, scriere, discuție. Portofoliul elevului (clasele 5,6,7,8,9)*, Chișinău, Editura Știința, 2014.

Cartaleanu T.; Cosovan O.; Zgardan-Crudu A.; Bologan V.; Suff E.; Boz O., *Studiul integrat al limbii și literaturii române*, Chișinău, Editura ARC, 2017.

Curriculum Național. Limba și literatura română, clasele a V-a a IX-a, Chișinău, Editura Lyceum, 2020 (V. Popa – în colaborare);

Ghidul de implementare a Curriculumului Național. Limba și literatura română, clasele a V-IX, Chișinău, Editura Lyceum, 2020 (V. Popa – în colaborare);

Popa, V.; Codreanu A.; Stanțieru S.; Lacusta E., *Limba și literatura română. Scenarii didactice*, Chișinău, Editura Lyceum, 2020.

Suplimentară:

Curriculum Național. Limba și literatura română, clasele a X-a a XII-a, Chișinău, Editura Lyceum, 2020 (V. Popa – în colaborare);

Cury A., *Părinți strălucitori, profesori fascinanți*, București, Editura For You, 2018.

Ghidul de implementare a Curriculumului Național. Limba și literatura română, clasele a X-XII, Chișinău, Editura Lyceum, 2020 (V. Popa – în colaborare).

DIDACTICA LIMBII ȘI LITERATURII ROMÂNE ÎN CICLUL GIMNAZIAL

Codul unității de curs în programul de studii: F.03.O.014
Domeniul general de studiu la care se referă cursul: 011. Științe ale educației
Domeniul de formare profesională: 0114. Formarea profesorilor
Denumirea programului de master: <i>Didactica limbii române în școala alolingvă</i>
Facultatea și catedra responsabilă de curs: Facultatea de Litere / Catedra de limba română și filologie romanică
Număr de credite ECTS: 5 credite
Anul și semestrul în care se predă cursul: anul II, semestrul III
Titular: Viorica Popa, conferențiar universitar, doctor în filologie
Descriere succintă a corelării / integrării cursului cu / în programul de studii Curriculum la <i>Didactica limbii și literaturii române în ciclul gimnazial</i> a fost elaborat, avându-se în vedere atât specificul filierei vocaționale, profilul pedagogic, cât și reorientarea studiului limbii și literaturii române ca limbă nematernă. Curriculumul pune accent pe latura formativă a învățării, ajutându-i viitorului profesor să-și aprofundeze achizițiile dobândite prin lectură, studiu individual, astfel încât să poată proiecta demersuri didactice conform exigențelor Curriculumului disciplinar Limba și literatura română pentru învățământul gimnazial (clasele V - IX), pentru instituțiile de învățământ preuniversitar cu limba rusă de instruire și să poată aplica modalități de predare-învățare-evaluare adecvate fiecărui domeniu al disciplinei.
Competențe prealabile: Cunoștințe obținute la unitățile de curs <i>Limba română contemporană I, Limba română contemporană II, Didactica limbii române, Stilistica funcțională</i> etc.
Competențe dezvoltate în cadrul cursului <i>Competențe profesionale:</i> CP1.2. Utilizarea conceptelor, principiilor, teoriilor din domeniile științelor filologice și ale educației în funcție de schimbările din câmpul învățământului preuniversitar. CP2.1. Stabilirea noilor orizonturi strategice și a unor contexte complexe/mai largi în care pot fi aplicate conceptele, teoriile și metodele de bază din domeniile științelor filologice și ale educației. CP3.3. Aplicarea teoriilor noi la elaborarea unor modele de problematizare a fenomenelor lingvistice și literare prezente în curriculumul gimnazial CP4.5. Aplicarea cadrului conceptual al specializării la elaborarea de proiecte profesionale specifice învățământului preuniversitar. CP5.4. Utilizarea adecvată de criterii și metode standard de evaluare, pentru a aprecia calitatea, avantajele și limitele activităților din domeniu. CP6.5. Elaborarea de proiecte de asigurare a calității activităților educaționale, utilizând principiile actuale de evaluare a calității <i>Competențe transversale:</i> CT1. Prestarea de activități de predare-învățare-evaluare la domeniul de specializare. CT2. Realizarea unor activități didactice și educaționale concepute și desfășurate în echipă.

Finalitățile de studii realizate la finele cursului: cursul are drept finalitate formarea competențelor profesionale și transversale formulate mai sus.

La finalizarea cursului, studenții vor fi capabili:

- să utilizeze strategii didactice (inter)active care dezvoltă abilitățile de comunicare ale elevilor;
- să racordeze conținuturile gramaticale cu contextele reale utile elevului în procesul formării competenței de comunicare în limba română;
- să proiecteze demersuri didactice diversificate și personalizate;
- să stimuleze comportamentul comunicațional și capacitățile intelectuale, creative ale elevilor atât în cadrul orelor de limba și literatura română, cât și în cadrul activităților extracurriculare;
- să utilizeze corect cunoștințele de limba și literatura română și de didactica aplicată, în scopul dezvoltării capacității de exprimare orală.

Unități de învățare:

Abordări moderne în didactica limbilor. Reorientări.

Cadrul European Comun de Referință pentru Limbi – model de abordare a limbilor prin prisma competențelor.

Formarea competențelor verbal-comunicative.

Competența lingvistică: strategii de formare și dezvoltare.

Însușirea limbii române în baza deprinderilor integratoare: audiere, citire, vorbire, scriere.

Valorificarea deprinderilor integratoare în cadrul unei ore de limba și literatura română în clasele V-IX (la alegere).

Evaluarea cunoștințelor și abilităților la limba și literatura română: 1. Evaluarea capacităților de lectură; 2. Evaluarea elementelor de construcție a comunicării; 3. Eficiența instructiv-formativă a examinării prin teste docimologice. Testele docimologice și felurile lor. Tehnica elaborării testelor; condiții de elaborare și aplicare.

Strategii didactice:

Realizarea conținutului cursului și dezvoltarea competențelor se va efectua prin aplicarea metodelor clasice și a strategiilor de tip inductiv-deductiv, algoritmic, pe tehnicile de dezvoltare a gândirii critice/creative: dezbaterile, reflexia, discuțiile ghidate ș. a.

Se vor aplica metodologii de instruire pentru: învățare în bază de problemă, studii de caz, învățare colaborativă, învățare în echipă etc., precum și în bază de instrumente de predare-învățare-evaluare online:

- ✓ instrumente de comunicare sincronă (meet, zoom etc.) și asincronă (email);
- ✓ instrumente pentru crearea prezentărilor (Power Point, Prezi etc.),
- ✓ surse: biblioteci, dicționare, hărți și enciclopedii online (Google Books, Dexonline etc.).

Bibliografie

Obligatorie:

Adler J. Mortimer; Van Doren Charles, *Cum se citește o carte: ghidul clasic pentru lectură inteligentă*, Pitești, Editura Paralela 45, 2014.

Curriculum Național. Limba și literatura română, clasele a V-a a IX-a, Chișinău, Editura Lyceum, 2020 (V. Popa – în colaborare);

Ghidul de implementare a Curriculumului Național. Limba și literatura română, clasele a V-IX, Chișinău, Editura Lyceum, 2020 (V. Popa – în colaborare);

Popa, V.; Codreanu A.; Stanțieru S.; Lacusta E., *Limba și literatura română. Scenarii didactice*, Chișinău, Editura Lyceum, 2021.

Norel, Mariana, Liana Pop, *Limba română ca a doua limbă*, București, Editura Educația 2000+, 2005.

Suplimentară:

Cadrul de referință privind vorbitorul cult de limbă română (vorbitori nativi și alolingvi). Studii de analiză și sinteză, Chișinău, 2017.

TIPOLOGIA LIMBILOR

Codul cursului în programul de studii: F.03.O.015
Domeniul general de studiu la care se referă cursul: 011. Științe ale educației
Domeniul de formare profesională: 0114. Formarea profesorilor
Denumirea programului de master: <i>Didactica limbii române în școala alolingvă</i>
Facultatea/catedra responsabilă de curs: Facultatea de Litere / Catedra de limba română și filologie romanică
Număr de credite ECTS: 5
Anul și semestrul în care se predă: anul I, semestrul III
Titular de curs: Lilia Răciulă, conferențiar universitar, doctor în filologie
Descriere succintă a corelării / integrării cursului cu / în programul de studii Cursul <i>Tipologia limbilor</i> urmărește familiarizarea masteranzilor cu problematica generală a tipologiei limbilor și formarea competențelor teoretice/aplicative necesare pentru descrierea unei limbi <i>în</i> și <i>prin</i> mecanismele ei de funcționare ca mijloc de comunicare.
Competențe prealabile: - cunoașterea unei limbi străine (franceză/engleză/germană/rusă etc.); - aplicarea normelor și înțelegerea mecanismelor de funcționare a limbii în diverse situații de comunicare; - pregătire filologică satisfăcătoare la toate compartimentele lingvistice (<i>Lingvistica generală, Limba latină, Limba română contemporană, Istoria limbii</i> etc.).
Competențe dezvoltate în cadrul cursului <i>Competențe profesionale:</i> CP.1.1. Identificarea și înțelegerea conceptelor, principiilor, teoriilor și metodelor de bază din domeniile științelor filologice și utilizarea lor adecvată în comunicarea profesională; CP.4.2. Extinderea aparatului conceptual al specializării la rezolvarea unor probleme complexe ale învățământului preuniversitar. CP.6.3. Aplicarea principiilor și metodelor de bază ale specializării la predarea disciplinelor filologice în varii contexte socio-umane. <i>Competențe transversale:</i> CT.1. Prestarea de activități de predare-învățare și evaluare la domeniul de specializare; CT.3. Punerea în valoare a respectului pentru identitate, limbă, ierarhie culturală.
Finalitățile de studii realizate la finele cursului: cursul are drept finalitate formarea competențelor profesionale și transversale formulate mai sus. La finalizarea cursului, studenții vor fi capabili: - să demonstreze cunoașterea/înțelegerea conceptelor fundamentale din domeniul tipologiei limbilor; - să înțeleagă problematica generală a tipologiei limbilor, a gramaticii comparate; - să asimileze conceptele teoretice și operaționale din domeniul <i>romanisticii</i> ; - să comenteze faptele de limbă din perspectivă socioculturală/sociolingvistică; - să descrie din punct de vedere fonetic/fonologic, morfosintactic și lexical unele structuri lingvistice în evoluția lor de la latină la limbile romanice etc.
Unități de învățare: Problematica tipologiei limbilor. Clasificarea limbilor. Clasificarea tipologică a limbilor. Clasificarea sociolingvistică a limbilor. Aspecte ale tipologiei sociolingvistice. Limba indigenă și limba imigrantă. Limbă vernaculară/locală și limbă vehiculară/lingua franca. Limbă majoritară și limbă minoritară. Limbă oficială și limbă nonoficială. Limbă standard și limbă nonstandard. Limbă comună și varietăți regionale. Limbă maternă și limbă secundă. Limbă „mixtă” și limbă „pură”. Configurația lingvistică actuală a Europei. Limba latină și limbile romanice. Limba latină. Originea limbii latine. Periodizarea limbii latine.

Extinderea limbii latine. Noțiunea de limbă romanică. Clasificarea limbilor romanice. Descrierea limbilor neolatine. Aria de răspândire a limbilor romanice.
 Morfosintaxă. Lexicul. Elementul latin. Elementul autohton. Elementul germanic. Elementul arab. Alte elemente lexicale. Limba română – limbă romanică. Limba franceză – limbă romanică. Germanica și limbile germanice. Adstratul latin și romanic al limbilor germanice. Tipologia limbilor germanice.
 Cultură și limbă. Lumea europeană ca unitate în diversitate. Focarele culturale și lingvistice din spațiul european. Antichitatea. Epoca medie. Epoca modernă. Limbile pidgrin și creole. Limbile slave.

Strategii didactice:

Prelegerea, explicația, dezbateră, studiul de caz, problematizarea, alternarea metodelor didactice tradiționale cu metodele moderne bazate pe instruirea interactivă: conversația euristică, metoda dezbaterii Phillips-66, sinectica, metoda focus-grup, turul galeriei, e-learning etc.

Pe parcursul semestrului se propun forme intermediare de evaluare: teste, proiecte, referate, portofolii.

Forma de evaluare finală este examenul care se realizează în scris (test).

Bibliografie

Obligatorie:

Coșeriu, E., *Tipologia limbilor romanice*, în Coșeriu Eugeniu, *Prelegeri și conferințe*, Iași, 1994.

Copceag, D., *Tipologia limbilor romanice (în comparație cu limbile germanice și slave)*, Cluj-Napoca, Editura CLUSIUM, 1998.

Enciclopedia limbilor romanice, București, Editura Științifică și Enciclopedică, 1989.

Sala, M., *Limbi în contact*, București, Editura Enciclopedică, 1997.

Sala, M.; Vintilă-Rădulescu, I., *Limbile Europei*, București, Editura Univers Enciclopedic, 2001.

Manoliu Manea, M., *Gramatica comparată a limbilor romanice*, București, Editura Didactică și Pedagogică, 1971.

Tagliavini, C., *Originile limbilor neolatine*, (trad. de Anca Giurescu *et alii*), București, Editura Științifică și Enciclopedică, 1977.

Suplimentară:

Oancea, I., *Lingvistica romanică și lingvistica generală. Interferențe*, Timișoara, Editura Amarcord, 1999.

Reinheimer Ripeanu, S., *Lingvistica romanică. Lexic - morfologie - fonetică*, București, Editura All, 2006.

Simenschy, Th.; Ivănescu, Gh., *Gramatica comparată a limbilor indoeuropene*, București, Editura Didactică și Pedagogică, 1981.

STRATEGII DE EVALUARE ÎN GIMNAZIU

Codul unității de curs în programul de studii: S.03.A.16
Domeniul general de studiu la care se referă cursul: 011. Științe ale educației
Domeniul de formare profesională: 0114. Formarea profesorilor
Denumirea programului de master: <i>Didactica limbii române în școala alolingvă</i>
Facultatea și catedra responsabilă de curs: Facultatea de Litere, Catedra de limba română și filologie romanică
Număr de credite ECTS: 5 credite
Anul și semestrul în care se predă cursul: anul II, semestrul III
Titular de curs:
Descriere succintă a corelării / integrării cursului cu / în programul de studii Cursul dat este o disciplină de specialitate. La această disciplină se vor însuși noțiunile de evaluare, autoevaluare, notare, pentru a le forma studenților deprinderi de însușire a demersului

didactic cu referire la conceptele date.

La elaborarea curriculumului s-a ținut cont de dexteritățile, competențele pe dimensiunea dată acumulate deja la ciclul I – studii superioare de licență. La disciplina dată devin primordiale evidențierea raportului dintre variatele tipuri de evaluare, reflectarea demersului didactic al autoevaluării, dar și reliefașarea rolului activităților evaluative la lecțiile de limba și literatura română. Printre obiectivele acestui curs se înscrie și acela de a asigura însușirea conștientă a strategiilor de evaluare în genere și, îndeosebi, a celor utilizate la lecțiile de limbă și literatură română.

Competențe prealabile: *Pedagogie, Didactica limbii și literaturii române*

Competențe dezvoltate în cadrul cursului

Competențe profesionale:

CP1.1. Identificarea și înțelegerea conceptelor, principiilor, teoriilor și metodelor de bază din domeniile științelor pedagogice – evaluarea – și ale educației și utilizarea lor adecvată în comunicarea profesională;

CP2.3. Aplicarea teoriilor noi la elaborarea unor modele de evaluare a fenomenelor lingvistice prezente în curriculumul gimnazial și liceal;

CP4.2. Extinderea aparatului conceptual al specializării la rezolvarea unor probleme complexe ale învățământului preuniversitar;

CP5.5. Elaborarea și aplicarea adecvată în practica educațională a metodelor / strategiilor și instrumentelor de evaluare clasice / tradiționale și moderne / complementare;

CP6.4. Utilizarea adecvată a metodelor cantitative și calitative în vederea elaborării proiectelor profesionale.

Competențe transversale:

CT2. Realizarea unor activități didactice și educaționale concepute și desfășurate în echipă;

CT3. Punerea în valoare a respectului pentru identitate, limbă, ierarhie culturală.

Finalitățile de studii realizate la finele cursului: cursul are drept finalitate formarea competențelor profesionale și transversale formulate mai sus.

La finalizarea cursului, studenții vor fi capabili:

- să identifice tipuri de strategii de evaluare;
- să interpreteze diferite tipuri de strategii de evaluare;
- să exemplifice tipurile de evaluare din manualele școlare și din Curriculum;
- să distingă „paradigmele” de evaluare;
- să selecteze metode și tehnici de evaluare relevante la toate etapele lecției.

Unități de învățare:

Strategii de evaluare: paradigme și configurații

Evaluarea. Funcțiile evaluării

Evaluarea. Formele evaluării

Notarea. Sisteme de notare. Concept. Tipuri. Caracteristici

Strategii de autoevaluare. Caracteristici. Tipuri

Strategii / metode tradiționale de evaluare: probele orale / scrise / practice

Strategii / metode complementare de evaluare: observarea curentă, eșantionarea activității (organizatori grafici, postere, eseuri, teme pentru acasă), referatul, proiectul, portofoliul

Strategii de evaluare în Curriculum Național la Limba și literatura română, clasele V-IX – formularea obiectivelor de evaluare; activități de evaluare

Evaluarea la orele de limba și literatură română (clasele V-IX)

Organizarea și derularea unor activități evaluative la disciplina limba și literatura română

Rolul profesorului în abordarea unor strategii de evaluare la orele de limba și literatura română

Testul docimologic – instrument de măsurare a „succeselor” / rezultatelor școlare

Strategii didactice: Prelegerea, explicația, dezbateră, studiul de caz, problematizarea, simularea de situații, studiul documentației tehnologice și al bibliografiei, pictura verbală,

metoda PRES, algoritmizarea, situațiile de opțiune morală, metoda RAI, scheletul de recenzie, Turul galeriei etc.

Bibliografie

Obligatorie:

Cerghit, I., *Metode de învățământ*, Iași, Editura Polirom, 2006.

Meyer, G., *De ce și cum evaluăm*, Iași, Editura Polirom, 2000.

Radu, I., *Evaluarea în procesul didactic*, București, Editura Didactică și Pedagogică, 2000.

Curriculum Național. Limba și literatura română, clasele a V-a a IX-a, Chișinău, Editura Lyceum, 2020 (V. Popa – în colaborare);

Ghidul de implementare a Curriculumului Național. Limba și literatura română, clasele a V-IX, Chișinău, Editura Lyceum, 2020 (V. Popa – în colaborare);

Suplimentară:

Sâmihăian, Fl., *O didactică a limbii și literaturii române: provocări actuale pentru profesor și elev*, București, Editura Art, 2014.

Stoica, A., Musteață, E., *Evaluarea rezultatelor școlare. Ghid metodologic*, Chișinău, 1997.

STRATEGII DE EVALUARE ÎN LICEU

Codul unității de curs în programul de studii: S.03.A.17
Domeniul general de studiu la care se referă cursul: 011. Științe ale educației
Domeniul de formare profesională: 0114. Formarea profesorilor
Denumirea programului de master: <i>Didactica limbii române în școala alolingvă</i>
Facultatea și catedra responsabilă de curs: Facultatea de Litere, Catedra de limba română și filologie romanică
Număr de credite ECTS: 5 credite
Anul și semestrul în care se predă cursul: anul II, semestrul III
Titular de curs:
Descriere succintă a corelării / integrării cursului cu / în programul de studii Cursul dat este o disciplină de specialitate. La această disciplină se vor însuși noțiunile de evaluare, autoevaluare, notare, pentru a le forma studenților deprinderi de însușire a demersului didactic cu referire la conceptele date. La elaborarea curriculumului s-a ținut cont de dexteritățile, competențele pe dimensiunea dată acumulate deja la ciclul I – studii superioare de licență. La disciplina dată devin primordiale evidențierea raportului dintre variatele tipuri de evaluare, reflectarea demersului didactic al autoevaluării, dar și reliefașarea rolului activităților evaluative la lecțiile de limba și literatura română. Printre obiectivele acestui curs se înscrie și acela de a asigura însușirea conștientă a strategiilor de evaluare în genere și, îndeosebi, a celor utilizate la lecțiile de limbă și literatură română.
Competențe prealabile: <i>Pedagogie, Didactica limbii și literaturii române</i>
Competențe dezvoltate în cadrul cursului <i>Competențe profesionale:</i> CP1.1. Identificarea și înțelegerea conceptelor, principiilor, teoriilor și metodelor de bază din domeniile științelor pedagogice – evaluarea – și ale educației și utilizarea lor adecvată în comunicarea profesională; CP2.3. Aplicarea teoriilor noi la elaborarea unor modele de evaluare a fenomenelor lingvistice prezente în curriculumul gimnazial și liceal; CP4.2. Extinderea aparatului conceptual al specializării la rezolvarea unor probleme complexe ale învățământului preuniversitar; CP5.5. Elaborarea și aplicarea adecvată în practica educațională a metodelor / strategiilor și

instrumentelor de evaluare clasice / tradiționale și moderne / complementare;
CP6.4. Utilizarea adecvată a metodelor cantitative și calitative în vederea elaborării proiectelor profesionale.

Competențe transversale:

CT2. Realizarea unor activități didactice și educaționale concepute și desfășurate în echipă

CT3. Punerea în valoare a respectului pentru identitate, limbă, ierarhie culturală.

Finalitățile de studii realizate la finele cursului: cursul are drept finalitate formarea competențelor profesionale și transversale formulate mai sus.

La finalizarea cursului, studenții vor fi capabili:

- să identifice tipuri de strategii de evaluare;
- să interpreteze diferite tipuri de strategii de evaluare;
- să exemplifice tipurile de evaluare din manualele școlare și din Curriculum;
- să distingă „paradigmele” de evaluare;
- să selecteze metode și tehnici de evaluare relevante la toate etapele lecției.

Unități de învățare:

Strategii de evaluare: paradigme și configurații

Evaluarea. Funcțiile evaluării

Evaluarea. Formele evaluării

Notarea. Sisteme de notare. Concept. Tipuri. Caracteristici

Strategii de autoevaluare. Caracteristici. Tipuri

Strategii / metode tradiționale de evaluare: probele orale / scrise / practice

Strategii / metode complementare de evaluare: observarea curentă, eșantionarea activității (organizatori grafici, postere, eseuri, teme pentru acasă), referatul, proiectul, portofoliul

Strategii de evaluare în Curriculum Național la Limba și literatura română, clasele X-XII – formularea obiectivelor de evaluare; activități de evaluare

Evaluarea la orele de limba și literatură română (clasele X-XII)

Organizarea și derularea unor activități evaluative la disciplina limba și literatura română

Rolul profesorului în abordarea unor strategii de evaluare la orele de limba și literatura română

Testul docimologic – instrument de măsurare a „succeselor” / rezultatelor școlare

Strategii didactice: Prelegerea, explicația, dezbateră, studiul de caz, problematizarea, simularea de situații, studiul documentației tehnologice și al bibliografiei, pictura verbală, metoda PRES, algoritimizarea, situațiile de opțiune morală, metoda RAI, scheletul de recenzie, Turul galeriei etc.

Bibliografie

Obligatorie:

Cerghit, I., *Metode de învățământ*, Iași, Editura Polirom, 2006.

Meyer, G., *De ce și cum evaluăm*, Iași, Editura Polirom, 2000.

Radu, I., *Evaluarea în procesul didactic*, București, Editura Didactică și Pedagogică, 2000.

Curriculum Național. Limba și literatura română, clasele a V-a a IX-a, Chișinău, Editura Lyceum, 2020 (V. Popa – în colaborare);

Ghidul de implementare a Curriculumului Național. Limba și literatura română, clasele a V-IX, Chișinău, Editura Lyceum, 2020 (V. Popa – în colaborare);

Suplimentară:

Sâmihăian, Fl., *O didactică a limbii și literaturii române: provocări actuale pentru profesor și elev*, București, Editura Art, 2014.

Stoica, A., Musteață, E., *Evaluarea rezultatelor școlare. Ghid metodologic*, Chișinău, 1997.

PROBLEME DIFICILE DE LIMBĂ

Codul cursului în programul de studii: S.03.O.018
Domeniul general de studiu la care se referă cursul: 011. Științe ale educației
Domeniul de formare profesională: 0114. Formarea profesorilor
Denumirea programului de master: <i>Didactica limbii române în școala alolingvă</i>
Facultatea/catedra responsabilă de curs: Facultatea de Litere/ Catedra de filologie română și filologie romanică
Număr de credite ECTS: 5
Anul și semestrul în care se predă cursul: anul II, semestrul III
Titular de curs: Lilia Trinca, conferențiar universitar, doctor în filologie
Descriere succintă a corelării / integrării cursului cu / în programul de studii Cursul <i>Probleme dificile de limbă</i> prezintă metode și procedee pentru o analiză de anvergură a structurii și funcționării sistemului gramatical al limbii române. Cursul are în vedere, de asemenea, dezvoltarea și perfecționarea deprinderilor de comunicare orală și scrisă. Pe lângă însușirea noțiunilor teoretice legate de părțile de vorbire, părțile de propoziție și de descriere a diverselor paradigme flexionare, studenții vor învăța să semnaleze și să explice chestiuni gramaticale controversate sau care prezintă dificultăți de interpretare și de analiză. În consecință, ne propunem aplicarea cunoștințelor teoretice și practice de gramatică a limbii române, în acord cu exigentele impuse de înnoirile teoretice, descriptive și interpretative pe care le tratează noua Gramatică a Academiei, formarea unei concepții sistematice asupra raporturilor dintre evoluția conceptelor lingvistice și structurile normative, la nivelul limbii, în ultima perioadă; dobândirea de capacități performante în ceea ce privește teoria și practica analizei gramaticale, ca element esențial în formarea și ordonarea gândirii logice, în cristalizarea și consolidarea puterii de argumentare.
Competențe prealabile: <ul style="list-style-type: none">- cunoașterea normelor și mecanismelor de funcționare a limbii în diverse situații de comunicare;- delimitarea fenomenelor lingvistice în plan ontologic și gnoseologic;- aplicarea cunoștințelor acumulate în diverse situații ale demersului științific.- argumentarea interpretărilor de la nivelul limbii în practica analizei gramaticale;- stabilirea raționamentului care ar trebui să stea la baza unei analize gramaticale corecte.
Competențe dezvoltate în cadrul cursului <i>Competențe profesionale:</i> CP.1.3. Aplicarea conceptelor, principiilor, teoriilor din domeniile științelor filologice și ale educației în funcție de exigențele curriculumului gimnazial și liceal; CP.3.3. Aplicarea teoriilor noi la elaborarea unor modele de problematizare a fenomenelor lingvistice și literare prezente în curriculumul gimnazial și liceal; CP.4.2. Extinderea aparatului conceptual al specializării la rezolvarea unor probleme complexe ale învățământului preuniversitar; CP.6.2. Utilizarea cunoștințelor de bază ale domeniului de specializare în vederea elaborării unor proiecte în stare să explice și să interpreteze variate situații lingvistice și literare în relația lor cu orizontul cultural și științific al epocii actuale. <i>Competențe transversale:</i> CT1. Prestarea de activități de predare-învățare-evaluare la domeniul de specializare; CT2. Realizarea unor activități didactice și educaționale concepute și desfășurate în echipă.
Finalitățile de studii realizate la finele cursului: cursul are drept finalitate formarea competențelor profesionale și transversale formulate mai sus. La finalizarea cursului, studenții vor fi capabili: <ul style="list-style-type: none">- să realizeze o apreciere argumentată a fenomenelor lingvistice;

<ul style="list-style-type: none"> - să înțeleagă codul de reguli privitoare la forma și la modificările formale ale cuvintelor; - să încadreze și să explice manifestările gramaticale în contextul procesului de comunicare; - să recunoască contextual orice parte de vorbire și de propoziție și să evite capcanele limbii.
<p>Unitățile de învățare: Capcanele limbii române. Omonimii gramaticale. Corespondența dintre părțile de propoziție și propozițiile din cadrul frazei. Formele pronominale clitice. Structuri sintactice deviate.</p>
<p>Strategii didactice: Conversația, explicația, dezbateri, simularea, analiza, sinteza, expunerea, exercițiul, demonstrația, rezumatul, lucrul cu manualul, Diagrama Venn, brainstormingul etc. Evaluare dinamică în cadrul orelor de laborator. Evaluare finală – examen scris constituit 60% din media semestrială și 40% din nota de la examen.</p>
<p>Bibliografie <i>Obligatorie:</i> *Neamțu, G.G., <i>Teoria și practica analizei gramaticale. Distincții și distincții. Cu trei seturi de grile rezolvate și comentate</i>, Pitești, Editura Paralela, 2014. *<i>Gramatica limbii române</i>. Vol. I, II, București, Editura Academiei Române, 2005. Dimitriu, C., <i>Tratat de gramatică a limbii române. Sintaxa</i>, Iași, Editura Institutul European, 2002. Irimia, D., <i>Gramatica limbii române</i>, Iași, Polirom, 2000. Nedelcu, I., <i>101 greșeli gramaticale</i>, București, Editura Humanitas, 2012. <i>Suplimentară:</i> Avram, M., <i>Gramatica pentru toți</i>, București, Editura Humanitas, 1997. Forăscu, N. (coord.); Popescu, M., <i>Dificultăți gramaticale ale limbii române</i>, București, Editura Universității din București, 2001. Guțu Romalo, V., <i>Corectitudine și greșală. Limba română de azi</i>, București, Editura Humanitas Educational, 2000. Iliescu, A., <i>Gramatica aplicată a limbii române</i>, București, Editura Didactică și Pedagogică, 2003. Forăscu, N., <i>Dificultăți gramaticale ale limbii române</i>, București, Editura Universității din București, 2001.</p>

LECTURA ȘI PRODUCEREA TEXTULUI NON-LITERAR

Codul cursului în programul de studii: S.03.O.019
Domeniul general de studiu la care se referă cursul: 011. Științe ale educației
Domeniul de formare profesională: 0114. Formarea profesorilor
Denumirea programului de master: <i>Didactica limbii române în școala alolingvă</i>
Facultatea/catedra responsabilă de curs: Facultatea de Litere/ Catedra de filologie română și filologie romanică
Număr de credite ECTS: 5
Anul și semestrul în care se predă cursul: anul II, semestrul III
Titular de curs: Lilia Trinca, conferențiar universitar, doctor în filologie
<p>Descriere succintă a corelării / integrării cursului cu / în programul de studii Cursul <i>Lectura și producerea textului non-literar</i> îl familiarizează pe student cu mecanismul de funcționare a limbii ca sistem semiotic specific de comunicare și dezvoltându-i capacități specifice în domeniul analizei și redactării textului. Cursul intenționează să completeze cursurile teoretice (fonetică, morfologie, sintaxă), prin intermediul unor soluții practice, ce acoperă o serie de probleme-cheie referitoare la text. Cursul se axează atât pe analize de ordin teoretic, menite să clarifice unele aspect mai dificile legate de noțiunea de text în general și text</p>

non-literar în mod particular, cât mai ales pe ilustrarea acestora prin rezolvarea unor exerciții organizate tematic (în vederea redactării diferitelor texte non-literare predate în școală).

Competențe prealabile:

- cunoașterea normelor și mecanismelor de funcționare a limbii în diverse situații de comunicare;
- delimitarea fenomenelor lingvistice în plan ontologic și gnoseologic;
- aplicarea cunoștințelor acumulate în diverse situații ale demersului științific,
- capacitatea de analiză a faptelor de limbă.

Competențe dezvoltate în cadrul cursului

Competențe profesionale:

CP.1.5. Redefinirea, rescrierea, restructurarea conceptelor, principiilor și teoriilor din domeniile științelor filologice și ale educației

CP.3.3. Aplicarea teoriilor noi la elaborarea unor modele de problematizare a fenomenelor lingvistice și literare prezente în curriculumul gimnazial și liceal;

CP.4.2. Extinderea aparatului conceptual al specializării la rezolvarea unor probleme complexe ale învățământului preuniversitar;

CP.6.3. Aplicarea principiilor și metodelor de bază ale specializării la predarea disciplinelor filologice în varii contexte socio-umane

Competențe transversale:

CT1. Prestarea de activități de predare-învățare-evaluare la domeniul de specializare;

CT2. Realizarea unor activități didactice și educaționale concepute și realizate în echipă.

Finalitățile de studii realizate la finele cursului: cursul are drept finalitate formarea competențelor profesionale și transversale formulate mai sus.

La finalizarea cursului, studenții vor fi capabili:

- să explice aspectele și/sau condițiile esențiale în funcționarea textului din punct de vedere sintactic, semantic și pragmatic;
- să evidențieze diferențele între diverse categorii de texte și normele specifice ale acestora.
- să utilizeze concepte fundamentale ale lingvisticii textului și ale metalimbajului specific ca suport pentru studiul oricărui tip de text;
- să înțeleagă funcționarea textului ca o stabilitate dinamică în comunicare;
- să dezvolte competențele textuale în perspectiva producerii unor texte corecte și a decodării lor adecvate;
- să însușească caracteristicile definitorii ale textului: standardele de textualitate.

Unitățile de învățare:

Conceptul de text și textualitate. Extensiunea câmpului textual; unitățile textuale. Disocieri ale textului de alte configurații lingvistice complexe (discurs, enunț ș.a.). Probleme ale delimitării textului. Posibilități de segmentare a textului în micro-structuri (perspectiva interfrastică) sau în macro-structuri de mărimi variate. Organizarea textuală. Transformările textuale.

Textul ca semn. Textul ca limbaj. Textul și – textele. Intertext și hypertext: studiu semiotico-lingvistic. Hyperlinkul – un nou semn al spațiului electronic. Clasificarea textelor în raport cu factorii comunicării. Repere didactice în abordarea textului non-literar. CV-ul. Anunțul. Mesajul electronic. Rețeta. Reportajul. Știrea. Articolul lexicografic. Prognoza meteo. Anunțul. Biletul. Invitația. Agenda cu notițe paralele.

Organizarea lexicului descrierii și problema perspectivei discursive.

Textul publicitar: un model de asociere a structurii textuale cu situația de comunicare.

Scheme de textualizare în discursul științific.

Indici care permit evidențierea discursului raportat.

Textul instrucțional.

Strategii didactice:

Strategii de tip inductiv-deductiv, expozitiv, evaluativ-situativ, prin tehnici de dezvoltare a

gândirii critice și creative, prin dezbateri, reflecții, lectură comentată, discuții ghidate ș.a. Se va urmări îmbinarea judicioasă a metodelor clasice tradiționale cu cele moderne: metode informative: expunerea, explicația, comentariul lingvistic, conversația, dialogul și metode formative: exercițiul, analiza, descoperirea, cercetarea individuală.

Bibliografie

Obligatorie:

Cartaleanu, T., *Repere didactice în abordarea textului noncontinuu* // Didactica PRO, 2013, nr. 2, p. 28-35.

Constantinovici, E., Varzari E., et alii, *Teoria textului. Termeni-cheie*, Chișinău, Institutul de Filologie, 2011.

Ungureanu, E., *Dincolo de text: Hypertextul*, Chișinău, Editura ARC, 2014.

Gherasim, Al., *Teoria textului. Antologie*, Chișinău, CEP USM, 2008.

Plett, H., *Știința textului și analiza de text. Semiotica, lingvistica, retorica*, București, Editura Univers, 1983.

Tămăianu, E., *Fundamentele tipologiei textuale. O abordare în lumina lingvisticii integrale*, Cluj-Napoca, Editura Clusium, 2001.

Suplimentară:

Adam, J. M., *Les textes: Types et Prototypes. Recit, description, argumentation, explication et dialogue*, Paris, Nathan, 1992.

Carmen, V., *Textul aisberg*, Cluj-Napoca, Editura Casa Cărții de Știință, 2000.

DIDACTICA LIMBII ȘI LITERATURII ROMÂNE ÎN CICLUL LICEAL

Codul unității de curs în programul de studii: S.03.O.020

Domeniul general de studiu la care se referă cursul: 011. Științe ale educației

Domeniul de formare profesională: 0114. Formarea profesorilor

Denumirea programului de master: *Didactica limbii române în școala alolingvă*

Facultatea și catedra responsabilă de curs: Facultatea de Litere, Catedra de limba română și filologie romanică

Număr de credite ECTS: 5 credite

Anul și semestrul în care se predă cursul: anul II, semestrul III

Titular de curs: Viorica Popa, conferențiar universitar, doctor în filologie

Descriere succintă a corelării / integrării cursului cu / în programul de studii

Cursul *Didactica limbii și literaturii române în liceu* este o disciplină de specialitate. Cursul pune accent pe latura formativă a învățării, pregătind viitorul profesor în ideea abordării actului didactic dintr-o perspectivă modernă ce urmărește nuanțarea și deschiderea ariei conceptuale a didacticii specifice. Stabilirea competențelor generale și specifice, a valorilor și atitudinilor s-a făcut pornind de la finalitățile nivelului de învățământ și obiectivele ciclurilor curriculare. Conținuturile sunt corelate cu setul de competențe specifice și transversale și permit abordarea creativă.

Competențe prealabile: *Didactica limbii și literaturii române în școala alolingvă, Pedagogie, Strategii de predare, Limba română contemporană I / II / III / IV, Istoria literaturii române*

Competențe dezvoltate în cadrul cursului

Competențe profesionale:

CP1.2. Utilizarea conceptelor, principiilor, teoriilor din domeniile științelor filologice și ale educației în funcție de schimbările din câmpul învățământului preuniversitar.

CP3.2. Explicarea și interpretarea metodelor folosite pentru rezolvarea unor probleme complexe de instruire și educație.

CP4.5. Aplicarea cadrului conceptual al specializării la elaborarea de proiecte profesionale specifice învățământului preuniversitar.

CP6.5. Elaborarea de proiecte de asigurare a calității activităților educaționale, utilizând principiile actuale de evaluare a calității.

Competențe transversale:

CT1. Prestarea de activități de predare-învățare și evaluare la domeniul de specializare.

CT2. Realizarea unor activități didactice și educaționale concepute și desfășurate în echipă.

Finalitățile de studii realizate la finele cursului: cursul are drept finalitate formarea competențelor profesionale și transversale formulate mai sus.

La finalizarea cursului, studenții vor fi capabili:

- să utilizeze strategii didactice (inter)active care dezvoltă abilitățile de comunicare ale elevilor;
- să racordeze conținuturile gramaticale cu contextele reale utile elevului în procesul formării competenței de comunicare în limba română;
- să proiecteze demersuri didactice diversificate și personalizate;
- să stimuleze comportamentul comunicațional și capacitățile intelectuale, creative ale elevilor atât în cadrul orelor de limba și literatura română, cât și în cadrul activităților extracurriculare;
- să utilizeze corect cunoștințele de limba și literatura română și de didactica aplicată, în scopul dezvoltării capacității de exprimare orală.

Unități de învățare:

Abordări moderne în didactica limbilor. Reorientări

Înșușirea limbii române în baza deprinderilor integratoare în ciclul liceal

Predarea gramaticii din perspectivă funcțională. Conținuturile curriculare *Materia lingvistică*

Înșușirea limbii române în baza deprinderilor integratoare: audiere, citire, vorbire, scriere

Lectura. Tipuri de lectură. Fișa de lectură. Atelier de lectură

Specificul abordării textelor lirice, epice

Valențele formativ-afective ale lecturii textelor lirice, epice în ciclul liceal

Rolul gramaticii la înșușirea practică a limbii române ca limbă nematernă. Minimul gramatical.

Cerințe față de selectarea noțiunilor gramaticale. Dificultățile asimilării materialului. Faze ale înșușirii fenomenului gramatical. Exerciții gramaticale.

Evaluarea cunoștințelor și abilităților la limba și literatura română. Strategii de evaluare.

Activități de evaluare orală: Jocul de rol, Prezentarea, Dezbateră etc.

Teste de evaluare. Matricea de specificații. Barem de corectare. Barem de notare

Strategii didactice: Prelegerea, explicația, dezbateră, studiul de caz, problematizarea, simularea de situații, metode de dezvoltare a gândirii critice, studiul documentației tehnologice și al bibliografiei, joc de rol, metoda PRES, scaunul autorului, turul galeriei, algoritimizarea, situațiile de opțiune morală

Bibliografie

Obligatorie:

Cadrul de referință privind formarea vorbitorului cult de limbă română (vorbitori nativi și aolingvi). Studii de sinteză, Chișinău, Institutul de Științe ale Educației, 2017.

Popa, V.; Codreanu A.; Stanțieru S.; Lacusta E., *Limba și literatura română. Scenarii didactice*, Chișinău, Editura Lyceum, 2021.

Norel, Mariana, Liana Pop, *Limba română ca a doua limbă*, București, Editura Educația 2000+, 2005.

Curriculum Național. Limba și literatura română, clasele a X-a a XII-a, Chișinău, Editura Lyceum, 2020 (V. Popa – în colaborare);

Ghidul de implementare a Curriculumului Național. Limba și literatura română, clasele a X-XII, Chișinău, Editura Lyceum, 2020 (V. Popa – în colaborare);

Opțională:

Sâmihăian, F., *O didactică a limbii și literaturii române: provocări actuale pentru profesor și elev*, București, Editura Art, 2014.